

**Samsun'da
İpekböceği
Yetiştiriciliği**

.....

**Yem Bitkilerinin
Önemi Ve
Üretimindeki
Değişimler**

.....

**Karadeniz Bölgesi
İçin Alternatif
Bitkisel Yağ
Kaynakları**

.....

**Örtü Altı Sebze
Yetiştiriciliğinde
Üretim Sezonu
Boyunca Yapılacak
Uygulamalar**

.....

**Marka Bal Olma
Yolunda Samsun**

TOPRAK MAHSULLERİ ÖHM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Ülkemizde bir yılda israf edilen ekmekle

500 okul yapılabilir

www.ekmekisrafetme.com

Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık
Müdürlüğü Adına
SAHİBİ

Kadir GÜVEN
İl Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Erol BAŞ

YAYIN KURULU
Erol BAŞ
Lale BAYKAL
Gürsel BALCI
Fuat COŞKUN
Bekir KARAOSMANOĞLU
İcabi ÇAĞAN
Orhan ŞANLI
Sema GÜLTEN
İsa SEZGİN
Arzu KARACA AYTAÇ
Ahmet ŞENOĞLU
Serpil GÜL

FOTOĞRAFLAR
Recep YAPINCAK

YÖNETİM YERİ ADRESİ

Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad.
No: 7 - 55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON

0362 231 37 00 / 270

FAKS

0362 233 21 63

E-MAİL

ktv@samsuntarim.gov.tr

WEB

http://www.samsun.tarim.gov.tr

TASARIM - BASKI - CİLT

Hacıbey Ceylan'da - 0362 431 1 444 - Sn: 16281
Pazar Mh. Necati Efendi Sk. No:47 İlkadım/SAMSUN

ISSN: 130-7588

Samsun İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Yayını olan SAMTİM Dergisi
Yaygın Süreli Yayındır.

İÇİNDEKİLER

SAMSUN'DA İPEKBÖCEĞİ YETİŞTİRİCİLİĞİ	3
YEM BİTKİLERİNİN ÖNEMİ VE ÜRETİMİNDEKİ DEĞİŞİMLER	5
KARADENİZ BÖLGESİ İÇİN ALTERNATİF BİTKİSEL YAĞ KAYNAKLARI	9
TÜRK GIDA KODEKSİ ET VE ET ÜRÜNLERİ TEBLİĞ DEĞİŞİKLİĞİ (2015/7)	13
ÖRTÜ ALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ÜRETİM SEZONU BOYUNCA YAPILACAK UYGULAMALAR	14
BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN ÖNERİLMESİ, UYGULANMASI VE KAYIT İŞLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	18
MARKA BAL OLMA YOLUNDA SAMSUN SEMPOZYUMU	21
DÜŞÜK FAİZLİ TARIMSAL KREDİLER 2015 YILINDA DA DEVAM EDECEK.....	22
İLİMİZDEN HABERLER	25

samsun.tarim.gov.tr

Milli ekonominin temeli ziraattır. Bunun içindir ki tarımda kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar bu amaca ulaşmayı kolaylaştıracaktır.

Kıymetli Samtim Okuyucuları,

Baharın, biraz geç de olsa bütün güzelliğiyle kendini gösterdiği bu günlerde bir sayımızla daha siz değerli okurlarımızla birlikteyiz. Artık yavaş yavaş tabiatın uyandığı, bahçelerin yeşile büründüğü ve tabii ki tarımsal alanda da hareketliliğin arttığı zamanlardayız.

Ülkemiz gerek toprak yapısı ve gerekse de bir çok ürünün aynı anda yetişmesine imkan veren farklı iklim bölgeleri ile tarımsal üretim için son derece avantajlıdır. Buna bağlı olarak gıda sektörümüzün teknik yeterliliği de yüksek seviyededir. Et ve süt ürünleri hariç tutulursa, gıda sektörümüz AB ile rekabet gücüne sahiptir ve bugün kendi insanını beslediği gibi bir o kadar turist ve mülteciyi de doyurabilecek güçte tarımsal üretimimiz söz konusudur.

Temel ihtiyaçlarını kendi kendine tedarik edebilen ve bu konuda dışa bağımlı olmayan devletler ise ekonomide bazı dalgalanmalar yaşasalar bile bunların etkisi küçük dereceli olacaktır. Tarıma dayalı toplum düzenini geride bırakarak bilgi toplumuna geçmiş olmamız, tarıma tamamen sırtımızı döndüğümüz anlamına gelmez. Unutulmaması gereken bir husus da, hangi toplum düzeninde olursak olalım gıdasız yaşamayacağımızdır.

Bugün Dünya nüfusu, günümüzde 7 milyarı aşmıştır. Dünyamızda 1 milyara yakın insanda yeterli gıdaya ulaşmaktan uzak, açlığın pençesindedir. Buna karşın 1,2 milyar insan da obez (aşırı kilolu) sınıfındadır. Açlık çeken insanların doyurulması, artan dünya nüfusunun da gıda ihtiyacının karşılanması gerekiyor. Oysa dünyamızda tarım toprakları, tatlı su kaynakları sınırlıdır. Gelecekte ise gıdaya ulaşmak daha da zorlaşacak. FAO'nun gıda fiyat endeksi bunu açıkça gösteriyor.

Türkiye son yıllarda Afrika'da içme suyu ve tarımsal üretimin geliştirilmesi imkanları başta olmak üzere açlıkla mücadele yolunda kendine yakışanı yerine getirmiş ve üstelik de yanı başımızda yaşanan savaş ve insani dramlara da tarihten devraldığımız bir sorumluluk duygusuyla sahip çıkmış büyük bir ülkedir.

Bu yüzdendir ki Türkiye; tarımdaki yapısal sorunları çözmesi, toprak ve su kaynaklarını iyi değerlendirmesi, gerekli olan teknolojiyi de kullanması durumunda, kendi insanını doyurma yanında dünya gıda açığına da büyük katkılar sağlayabilecek ender ülkelerden biridir.

Bizler bu büyük ve yüce gönüllü Devletin insanları olarak, tarımsal alanda hedeflenen noktaya çok da fazla yolumuz kalmadığının ve büyük hedeflere hep birlikte çalışarak ulaşabileceğimizin farkındayız, zira yıldönümünü geçtiğimiz günlerde kutladığımız 18 Mart Çanakkale ruhu bize bu yolda ışık ve güç verecektir.

Ürününüz bol ve bereketli olsun.

Kadir GÜVEN
İl Müdürü

SAMSUN'DA İPEKBÖCEĞİ YETİŞTİRİCİLİĞİ

Nail KIRMACI / GTH İl Müdür Yardımcısı
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

İpek dünyada ilk defa 3000 yıl kadar önce Çinliler tarafından üretilmiştir. Ekonomik anlamda dünyada 15 kadar ülkede ipekböceği yetiştiriciliği yapılmasına rağmen tüketimi çok sayıda ülke tarafından yapılmaktadır. Ülkemizde ise ipekböceği yetiştiriciliği 1500 yıldan beri yapılmaktadır.

Türkiye ham ipek ihtiyacını karşılayamadığı için ham ipek ithalatı yapmaktadır. 2011 yılı verilerine göre Türkiye 44.6 milyon dolar karşılığı ham ipek ithalatı yapmıştır. Türkiye ortalama olarak ham ipek için ton başına ortalama 30 bin dolar öderken ithalatı Özbekistan, Çin, Türkmenistan, İtalya ve Brezilya'dan yapmaktadır.

İlimizin tarihine bir göz attığımızda ipekböceği yetiştiriciliğinin yapıldığını görebilirsiniz. Bugün ipekböcekçiliğinin geçmişte olduğu gibi tekrar yapılmasını arzu ediyoruz. Çünkü çok KARLI bir iş, ayrıca çok da kolay.

İpekböcekçiliği, son yıllarda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yaş koza üretime verilen çok ciddi destekler (kilogram başına 30 lira) sayesinde çok karlı bir tarımsal faaliyet olmuştur. Çünkü sadece 40 günlük bir çalışma süresince dut yaprağını böceğin önüne koyarak 5 dekarlık bir alandan 15.000 TL' nin üzerinde para

kazanmak mümkün olabilmektedir.

İpekböcekçiliği yetiştiriciliğinin birkaç şartı vardır. Dut ağacının varlığı ve bütün kimyasallardan uzak bir ortamın sağlanması. Yani yoğun tarım ilacı kullanılan bölgelerin dışında kalan bölgelerimizde çok rahat ve kolaylıkla yürütülebilen bir tarımsal faaliyet olup, ilgilenen üreticilerimiz Bakanlığımız internet sayfasından yetiştiricilikle ilgili videoları izleme imkânına sahiptir.

İpekböceği Gelir Analizi

İpekböceği yetiştiriciliği, ipekböceğinin besin kaynağı olan dut yaprağı sağlanması ile başlamakta ve kozadan ipek ipliğine işleninceye kadar devam eden tarımsal faaliyettir.

İpekböceği yumurtaları Kozabirlik tarafından ücretsiz olarak üreticilerimize dağıtılmakta, 35-40 gün gibi kısa süren besleme döneminden sonra yaş koza elde edilmektedir. Üretilen kozayı da Kozabirlik satın alarak ücretini ödemektedir.

Bir kutu ipekböceği yumurtasından yaklaşık 25-35 Kg yaş koza (ortalama 30 Kg) alınmaktadır. Bir kutu ipekböceği beslemesinde ise 45-50 adet dut ağacı (yaklaşık 450-500 Kg yaprak) yeterli olmaktadır.

Dut bahçesi 2 X 3 m. dikim aralıkları ile dekara 165 adet dut fidanı dikilerek oluşturulabilir. Bu şekilde bir dekar dut bahçesinden sağlanacak

yaprak ile 3 kutu ipekböceği beslenerek yaklaşık 90 Kg yaş koza alınabilir. Yaş kozanın devlet desteği alım fiyatı 30 TL/Kg olup buna 5 TL/Kg Kozabirlik ödemesi de eklendiğinde yaş koza fiyatı 35 TL/Kg olmaktadır. Bu durumda bir dekardan 3.150 TL gelir sağlanmaktadır.

Samsun'da İpekböceği Yetiştiriciliği Çalışmaları

2014 yılında Kozabirlik Genel Müdürlüğü'nden temin edilen dut fidanı ücretsiz olarak kadın çiftçilere dağıtılarak ipekböcekçiliği yetiştiriciliği başlatılmıştır.

Çalışmalar, Yakakent, Bafra ve Ondokuzmayıs ilçelerinde kadın çiftçi başına 2 dekar olmak üzere (Yakakent 11, Bafra 9 ve Ondokuz Mayıs 7 çiftçi) 27 kadın çiftçimizle toplam 54 dekar ile başlamıştır.

Amasya Orman Bölge Müdürlüğü ile yürütülen çalışmalarda ise Samsun Orman İşletme Müdürlüğü tarafından (Kavak'ta 18, Atakum'da 28 ve İlkadım'da 41 dekar olmak üzere) 87 dekar ve Vezirköprü Orman İşletme Müdürlüğü tarafından 60 dekar dut bahçesi tesis edilmiştir.

2015 yılı ilkbahar döneminde Yakakent, Bafra Ondokuzmayıs ilçelerinde dikim alanlarının genişletme çalışmaları devam etmektedir.

Yukarıda ifade edilen ipekböceği yetiştirmesine uygun alanlara sahip çiftçilerimize bu tarımsal faaliyeti öneriyor ve fidan desteği vermeye devam ediyoruz. Talebi olan üreticilerimizi ilçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerimize bekliyoruz.

YEM BİTKİLERİNİN ÖNEMİ VE ÜRETİMİNDEKİ DEĞİŞİMLER

Fatih ALAY¹ Mehmet CAN² İlknur AYAN²

¹ Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, Samsun

² Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Samsun

Tarım insanoğlunun en temel gereksinimi olan gıda maddelerini sağlamanın yanı sıra, ülke ekonomilerinin de en önemli sektörlerinden birini oluşturmaktadır. Giderek artan gıda fiyatları, sağlıklı ve yeterli gıda arzı konusunda yaşanan ve yaşanması muhtemel sorunlar tüm dünyanın tarıma bakışını değiştirmiş ve bu durum tarımın ekonomik ağırlığını arttırmıştır. Ülkemiz tarımında geçtiğimiz yüzyılın son çeyreğinden itibaren ekim alanları ve hayvan sayısı bakımından ciddi azalışlar gözlenmiştir. Bu yıllar arasında özellikle hayvan sayısında yaşanan azalış çok keskin olmuş ve hayvansal ürün fiyatları ciddi oranlarda artmıştır. Bu durum tüm kesimlerin ve devletin tarıma bakışını değiştirmiş ve hayvansal üretimin geliştirilmesine yönelik doğrudan ve dolaylı teşvik programları başlatılmıştır. Teşvik programlarının önemli bir kısmı da yem bitkileri üretimi alanında uygulanmaktadır. Zira hayvancılıkta değişken maliyetlerin % 70'ini oluşturan yemler (Gündüz ve Dağdeviren, 2011) ekonomik üretimin en temel unsurunu oluşturmaktadır.

Çayır ve meralarımız, aşırı ve erken otlatma, geç otlatma, bakımlarının yapılamaması gibi nedenlerle önemli ölçüde tahrip olmuştur. Son yıllarda melez ve kültür hayvanlarımızın sayısında yerli ırklara kıyasla önemli artışlar meydana gelmiştir.

Dolayısı ile mevcut hayvan varlığımızın kaba yem ihtiyacını karşılamak için yem bitkileri ekim alanlarının ve verimlerinin artırılması zorunluluk haline gelmiştir.

Tarım ve Köy İşleri Bakanlığının 2000/467 sayılı bakanlar kurulu kararı ile uygulanan destekleme programlarının da katkısıyla, son yıllarda özellikle üretim noktasında önemli gelişmeler yaşanmasına karşın, yem bitkisi ekilişimiz % 9-10 düzeyine çıkarılabilmektedir. Artışlara rağmen, hala çok önemli miktarda kaliteli kaba yem açığı bulunmaktadır. Yem bitkileri ekim oranını daha üst düzeylere çıkarmak için, var olanlara ek olarak, yeni uygulamalar devreye sokulmalıdır.

rabilmek için, var olanlara ek olarak, yeni uygulamalar devreye sokulmalıdır.

Yem Bitkilerinin Önemi

Yem bitkisi, hayvan yemi olarak yetiştirilen, bunun yanında toprak ve suyu muhafaza eden, ekim nöbeti içerisinde kendinden sonra gelen ürünlerin verimini arttıran, doğrudan doğruya veya sonradan yedirilmek üzere hasat edilerek kurutulan veya silajı yapılan bitkilerdir. Kaba yem olarak tanımlanan yem bitkileri, en ucuz besin kaynağıdır. Hayvanların mide mikroflorası için lüzumlu besin maddelerini içermektedir. Mineral ve vitamin kaynağı olmaları nedeniyle hayvanların verim ve üreme performanslarını etkilerler.

Yem bitkileri, hayvan ve insanların besin olarak faydalanamadığı karbondioksit, tuz ve diğer mineral maddeler gibi inorganik maddelerin hayvansal organik maddelere çevirme eko-sistemi içerisinde yer alırlar.

Yem bitkileri kültürünün ekonomik değeri, özellikle hayvansal üretim maddelerinde görülmektedir. Yüksek besleme değerine sahip yemlerle beslenen hayvanlardan elde edilen ürünler kalite bakımından yüksek, insan hayatı ve memleket ekonomisi için çok büyük değerler taşır.

Yem bitkilerinin yem olma niteliğinin yanında daha birçok faydalı yönleri vardır. Tarımsal üretimin esas kaynağı olan toprağın yerinde tutulmasında yani toprak ve su erozyonlarının önlenmesinde en etken silahtır. Özellikle baklagiller ailesinden olan yonca, korunga ve fiğ gibi yem bitkileri, köklerinde oluşturdıkları yumrucuklar içeri-

sinde barındırdıkları bakteriler vasıtasıyla, havanın serbest azotunu toprağa aktararak hiçbir zararlı yan etkisi bulunmayan tabii bir gübreleme yaparlar. Aynı zamanda toprağın derin tabakalarında çözünmez halde bulunan bazı besin elementlerini (fosfor gibi) çözündürerek toprağın üst tabakalarına taşıyarak kendinden sonra gelecek ürün için hazır hale getirirler. Yabancı otların gelişmesine müsaade etmezler. Böylece girmiş oldukları ekim nöbeti sistemi (münavebe) içerisinde toprak verimliliğini artırarak kendinden sonra gelen ürünün hem veriminin artmasına hem de kaliteli ve lezzetli ürünlerin üretilmesine imkan sağlarlar.

Buğdaygil ve baklagil yem bitkileri ekildikleri toprakları yalnız verimli hale getirmekle kalmazlar. Aynı zamanda bol miktarda bırakmış oldukları kök ve toprak üstü artıkları ile toprağın organik madde miktarını artırarak yapısını düzeltirler. Toprağın organik madde yönünden zenginleşmesi ise, özellikle yağışı az olan yerlerde çok önemli husus olan toprağın su tutma ve besin maddeleri kapasitesini artırır. Yem bitkilerinin önemini kavrayan gelişmiş batı ülkelerinde yem bitkileri alanının tarım arazisi içerisindeki payı % 25-60, Ülkemizde ise yem bitkisi ekilişimiz % 9-10 düzeyindedir.

Yem Bitkileri Üretimindeki Değişimler

Yaklaşık 78.5 milyon hektar alana sahip ülkemiz yüzölçümünün 24 milyon hektarında (%31) tarım yapılmaktadır. Nadas alanları da dahil, işlemeli tarım yapılan arazi miktarı son on yılda

3.2 milyon hektar azalarak 20.5 milyon hektara düşmüştür. Yem bitkileri ekim alanı ise 1 milyon hektarın üzerinde artarak, işlenen alanlar içindeki oranı % 3.4'den % 9'un üzerine çıkmıştır (Tuik, 2013). Bu oransal yükselişte yem bitkisi ekilişinin artması yanında ekilen alanların azalması da etkili olmuştur. Bu önemli bir gelişmedir, ancak hala çok yetersizdir. Yem bitkileri ekilişinin artmasında uygulanan teşviklerin önemli payının olduğu açıktır. Ancak bu artışın % 9'lar düzeyinde durağanlaşması bir tıkanma olduğunun göstergesidir.

Yem bitkisi ekiliş alanları 2004 yılından itibaren sürekli bir artış göstermiştir. Bu artışın en önemli sebepleri arasında 2000 yılından sonra Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın kaba yem üretimi amacıyla yem bitkisi ekilişine vermiş olduğu desteklemelerin olduğu açıktır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından yıllar itibarıyla değişik yem bitkilerinin ekilişine verilen destekler 2004 - 2013 yılları arasında bazı yıllar sabit kalmak kaydıyla sürekli artış göstermiştir. Bu artışa paralel olarak bütün yem bitkisi türlerinin ekim alanlarında 2004 yılı baz alındığında 2013 yılı itibarıyla ciddi artışların olduğu görülmektedir. Türkiye'de en fazla tarımı yapılan yem bitkileri yonca, fiğ, korunga ve silajlık mısırdır. Son on yıllık dönemde toplam yem bitkisi ekilişi % 132 artarken, yonca ekilişi % 97, korunga ekilişi % 78, fiğ ekilişi % 127 ve mısır ekilişi ise % 160 oranında artmıştır.

Nitekim 2007 yılına kadar bütün türlerde teşvik miktarları ve ekim alanının birlikte artış eğilimi göstermesine karşın, bu yıldan sonra azalan teşvik miktarları ekim alanlarının artışında azalma veya yavaşlamalara yol açmıştır. Diğer taraftan 2010 ve 2011 yıllarında teşviklerin arttırılmasıyla yem bitkisi ekiminin tekrar hızlı bir yükselişe geçtiği görülmektedir. 2013 yılında ise yonca ve korungada teşvik uygulamasının değiştirilmesi ekim alanlarının azalmasına yol açmış olabilir. 2013 yılında teşvik miktarı artmasına rağmen fiğ ekiminin de azaldığı görülmektedir. 2004 – 2013 yılları arasında en fazla dalgalanma fiğ ekim alanlarında göze çarpmaktadır. Fiğ ekim alanındaki artışın 2004 yılına oranla 2007’de % 190, 2010’da ise azalarak % 95 seviyesinde olması bu dalgalanmayı açıkça ortaya koymaktadır. Ülkemizde yem bitkileri arasında ekim alanı bakımından ikinci sırada olan fiğin tarımında kısa süreli ve büyük oranlarda meydana gelen bu değişim kaba yem üretimimizi etkilemekte ve aslında yem bitkisi kültürünün hala çok değişken ve kırılğan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir.

Mısır bitkisinde ise genel olarak 2009 yılındaki küçük azalış dışında bütün yıllarda ekim alanının istikrarlı bir şekilde arttığı görülmektedir. Ülkemizde yem bitkisi olarak mısırın hemen tamamının silaj amaçlı ve daha çok büyük ve/veya orta ölçekli işletmeler tarafından yetiştirilmektedir. Ülkemizde son yıllarda sayıları artan bu işletmeler için mısır önemli bir ekonomik değer taşımakta ve teşvik miktarlarından bağımsız olarak yetiştiriciliğine devam edilmektedir (Tuik, 2013).

Türkiye’nin 2013 yılı verilerine göre 53.4 milyon başı aşkın hayvan sayısı bulunmakta ve bunların % 99’u sığır, koyun ve keçiden oluşmaktadır. On yıllık sürece bakıldığında, toplam hayvan sayımız 2007, 2008 ve 2009 yıllarında azalma gösterdikten sonra 2010 yılı ve sonrasındaki 4 yılda çok hızlı ve yukarı yönlü hareketiyle 10 milyon baştan fazla artış göstermiştir. Bu zaman zarfında sığır ve keçiye daha yüksek olmak üzere koyun ve manda sayılarında önemli artışlar meydana gelmiştir. Sığır cinsi içindeki artış ise en yüksek % 182 ve % 39 olarak sırasıyla kültür ve melez ırk sığırlarda meydana gelmiştir. Hayvan sayımızın artması yıllık kaba yem ihtiyacımızı da çok hızlı bir şekilde arttırmaktadır. Hayvanların günlük olarak canlı ağırlıklarının % 2.5’i kadar kuru ota ihtiyacı olduğu esas alınmaktadır. Her 1 BBHB’nin yıllık kuru ot ihtiyacı 4.56 ton civarında olmakta ve toplam kaliteli kaba yem ihtiyacımız 62.7 milyon ton civarındadır (Tuik, 2013). Bu ölçekte bir kaba yem açığının sektörde ağır sorunlara yol açması gerekirken, sektörün ciddi bir kriz yaşamadığı ortadadır. Bu durum, ülkemizde hayvancılığın hala meraya dayalı yapılması ve kar beklentisi düşük aile işletmelerinin üretimine bağlı olmasıyla açıklanabilir. Kırsal kesimde yaşanan göç sebebiyle bu küçük işletmelerin sayısı ve üretimdeki payı sürekli azalmaktadır. Buna karşılık, orta ve büyük ölçekli işletme sayımız ise artış göstermektedir.

Ülkemizde hayvancılığın modern büyük işletmeler yoluyla ve bu hızda gelişmesi gelecekte kaba yem fiyatlarının, dolayısıyla hayvansal ürün fiyatlarının artışını kaçınılmaz kılacaktır. Bu durumun

önüne geçmek için uygulanan destek politikalarının gözden geçirilmesi ve gerek miktar gerekse uygulama şekliyle yeniden ele alınması gerekmektedir.

Et ve süt üretimini daha istikrarlı, üreticiler ve tüketiciler açısından fiyatları daha kazançlı hale getirebilmek için, maliyetlerin %70'den fazlasını oluşturan yemleri daha ucuz, bol ve kaliteli üretmeliyiz.

Öneriler

Et ve süt gibi temel gıdaların fiyatlarının toplumun bütün kesimlerinin ulaşabileceği sınırlarda tutulması, ancak yeterli ve düşük maliyetli üretimle sağlanabilir. Kaliteli kaba yem üretimimizin ihtiyacı karşılamada çok yetersiz oluşu, maliyetleri çok yüksek seviyelere çıkarmaktadır. Uygulanan destekleme programlarının da katkısıyla, yem bitkisi üretimi ve hayvansal üretim desteklerinin birlikteliği sağlanmalıdır.

Ekim nöbeti sistemleri içerisinde daha çok yem bitkilerine yer verecek uygulamalar geliştirilmelidir. Sürdürülebilir tarım için toprak özelliklerini iyileştiren, toprak organik maddesini ve azot içeriğini artıran, birçok hastalık ve zararlı etmenleri ile yabancı otları kontrol altında tutan, toprak, su ve biyolojik kaynakların korunması ve geliştirilmesini sağlayan yem bitkilerine ekim nöbeti sistemlerinde daha fazla yer verilmelidir.

Yem bitkisi üretimi daha kazançlı duruma getirilerek, hayvancılıktan bağımsız olarak, tarım işletmelerinin kaliteli kaba yem üretmesi özendirilmelidir. Ot borsalarının kurulması ve desteklemelerin borsayı da kapsayacak şekilde düzenlenmesi yararlı olabilir.

Ekim alanları göz önüne alındığında, sertifikalı yem bitkileri tohumluk üretiminin son derece yetersiz olduğu görülmektedir. Bu nedenle mevcut tescilli çeşitlerin tohumluk üretimi arttırılmalıdır. Ayrıca, birkaç familya ve türe sıkışmış olan yem bitkileri tarımımızın çeşitlendirilmesi birçok açıdan bu kültürün önünü açacaktır. Yeni türlerin kültüre alınması, özellikle tarımı yaygın olan türlerimizin yetişemediği sorunlu tarım alanlarının kaba yem üretiminde kullanılmasını sağlayacaktır.

Kaba yem üretimi kadar üretilen yemin kalitesi ve hayvan tüketinceye kadar aynı kalitede muhafazası da çok önemlidir. İklim koşulları, işletmenin hayvan varlığı ve altyapı olanakları gibi faktörlere bağlı olarak, her işletme kendisine uygun yem bitkisi türlerini ve üretilecek kaliteli kaba yemler için uygun muhafaza yöntem veya yöntemlerini belirlemelidir.

Kaynaklar

Acar, Z., Sabancı, C.O., Tan, M., Sancak, C., Kızılışımşek, M., Bilgili, U., AYAN, İ., A., Karagöz A., Mut, H., Aşçı, Ö.Ö., Başaran B., Kır, B., Temel, S., Yavuzer, G.B., Kırbaş, R., Pelen, M.A., 2015. Yem Bitkileri Üretiminde Değişimler Ve Yeni Araştırmalar. Türkiye Ziraat Mühendisliği VIII. Teknik Kongresi Bildiriler Kitabı-1. P 508-548. Ankara.

Altın, M., Orak, A., Tuna, C., 2009. Yem Bitkilerinin Sürdürülebilir Tarım Açısından Önemi. YEM BİTKİLERİ- Genel Bölüm Cilt 1, S 11-28, İzmir.

Anon, 2014. TC Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Destekler Bülteni, Sayı 1, Yıl 2014.

Gündüz O ve Dağdeviren M., 2011. Bafra içesinde süt maliyetinin belirlenmesi ve üretimi etkileyen faktörlerin fonksiyonel analizi. YYÜ TAR BİL DERG. 21(2): 104-111.

TÜİK, 2004a. T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu, <http://www.tuik.gov.tr> Dış Ticaret İstatistikleri, Erişim:07.07.2014.

TÜİK, 2004b. T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu, <http://www.tuik.gov.tr> Bitkisel üretim istatistikleri. Erişim:07.07.2014.

TÜİK, 2004c. T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumu, <http://www.tuik.gov.tr> Hayvansal Üretim İstatistikleri. Erişim:07.07.2014.

TÜİK, 2014. Türkiye İstatistik Kurumu, 2013 Yılı Tarımsal Yapı İstatistikleri.

KARADENİZ BÖLGESİ İÇİN ALTERNATİF BİTKİSEL YAĞ KAYNAKLARI

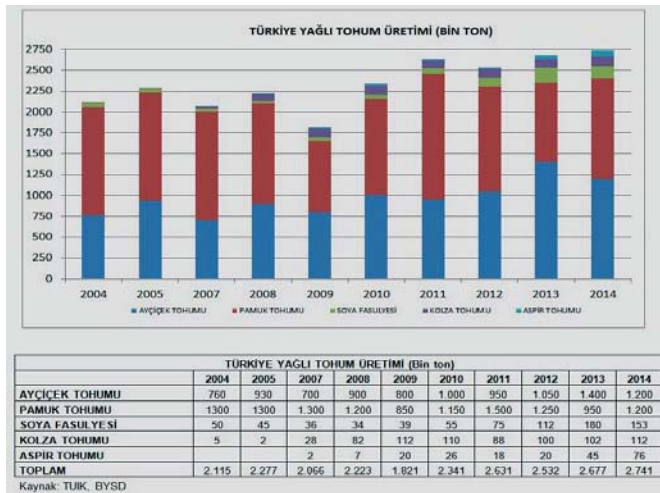
Doç. Dr. Selim AYTAÇ / OMÜ Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi
Zir. Müh. Çiğdem YİĞEN / OMÜ Ziraat Fakültesi Tarla Bitkileri Bölümü

Temel besin maddelerinden biri olan yağ, insan beslenmesinde önemli bir yere sahiptir. İnsanların yaşamsal faaliyetleri sürdürülebilmesi için yağa gereksinim vardır. Bir yetişkin insanın günlük aktiviteleri için 2000-2400 kilokalori gerekli olduğu ifade edilmektedir. Dengeli ve sağlıklı beslenmenin gereği olarak da bu miktarın 650-750 kilokalorisinin yağlardan karşılanması gerekmektedir. 1 gram yağın 9.5 kilokalori verdiği bilindiğine göre; bir insanın bir günde yaklaşık 70 gram yağ tüketmesi gerekir. Bu ise kişi başına yılda 25 kg yağ tüketilmesi demektir. Dünya’da kişi başına yıllık bitkisel yağ tüketimi 24.9 olurken, ülkemizde 17.8 kg dolayındadır. Yetersiz beslenmenin hüküm sürdüğü ülkemizde, bitkisel yağ tüketiminin büyük bir kısmı ithalat yolu ile karşılanmaktadır.

Ülkemizin Bitkisel Yağ ve Yağlı Tohum Üretim Durumu, İthalat- İhracatı

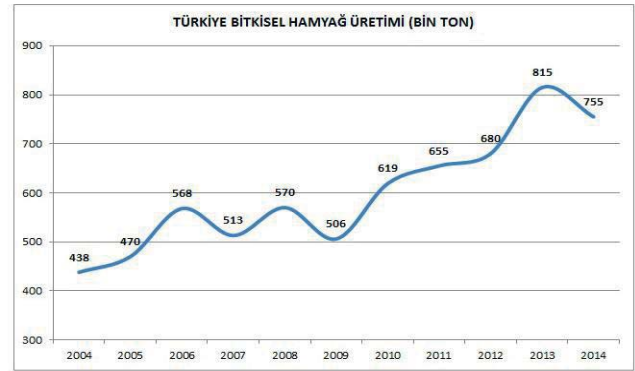
2014 yılı istatistiklerine göre, yıllar içerisinde dalgalı bir seyir izlemekle birlikte, toplam yağlı tohum üretimimiz 2.741 ton civarındadır (Şekil 1. ve Çizelge 1.). Türkiye’de tarımı yapılan yağlı tohumlar başta ayçiçeği olmak üzere pamuk ve soya’dır. Bu bitkileri susam, haşhaş, kendir, yerfıstığı, aspir ve kolza/kanola gibi bitkiler izlemektedir.

Şekil 1. Türkiye Yağlı Tohum Üretimi (Bin Ton)

Ülkemiz ham yağ üretimi ise 2013 yılında 815 bin ton olurken, 2014 yılında 755 bin tona düşmüştür (Şekil 2. ve Çizelge 2.)

Şekil 2. Türkiye Bitkisel Hamyağ Üretimi (Bin ton)

Çizelge 2. Türkiye Hamyağ Üretimi (1000 ton)

TÜRKİYE HAMYAĞ ÜRETİMİ (BİN TON)											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Yerli Hamyağ Üretimi	438	470	568	513	570	506	619	655	680	815	755

Kaynak: BYSD

* 2013 yılı itibarıyla Aspir, Keten ve Ketencik yağları verileri dahil edilmiştir.

Ülkemizde özellikle 1967 yılından itibaren her yıl hissedilir derecede artarak yükselen bitkisel yağ açığı, bu gün bitkisel yağ sanayimizin dolayısıyla ülke ekonomimizin önemli güncel konuları içerisinde yer almaktadır. Türkiye’de en önemli sorunlardan biri bitkisel yağ açığıdır. Bu açığı kapatmak için, her yıl, dışarıya yaklaşık 4 milyar \$ ödenmektedir (Çizelge 3). Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği’nin verilerine göre, 5 milyar doları bulan cirosuyla bitkisel yağ sektöründe; 7,4 milyon ton kapasiteli kırma sanayinde 88 adet faal, 22 adet gayri faal toplam 110 tesis bulunmaktadır. Ayrıca, 4 milyon ton kapasiteli rafinasyon yağ sanayinde de; 81 adet faal, 19 adet gayri faal olmak üzere toplam 100 tesis mevcuttur. Ancak, Türkiye’de bitkisel yağ sanayinin temel sorunu, hammaddede dışa bağımlılıktır. Ülkemiz yağ sanayi, yeterli hammadde temin edemediği için, darboğazlar yaşamaktadır.

Çizelge 3. Ülkemiz Yağlı Tohumlu Bitkilerin Ticareti

ÜRÜNLER	İTHALAT		İHRACAT	
	İthalat Miktar (1000 ton)	İthalat Değeri (1000 \$)	İhracat Miktar (ton)	İhracat Değeri (1000 \$)
AYÇİÇEĞİ	556.909	406.155	33.351	111.313
SOYA	2.008.269	1.119.756	2.919	2.029
KOLZA	437.007	213.819	17	19
ASPIR	44.185	15.432	2.394	1.417
SUSAM	110.923	219.943	3.117	11.422

2014 TÜİK, Palm kaynaklı yağlar dahil edilmemiştir.

KARADENİZ BÖLGESİNDE YAĞLI TOHUM ÜRETİMİ

Halen ülkemizde üretilen bitkisel yağların %50'den fazlasını karşılayan ayçiçeği, Karadeniz Bölgesi tarımında da önemli bir yere sahiptir. Bölgede tarımı yapılan diğer yağ bitkileri de soya, kolza ve aspirdir (Çizelge 4.).

Çizelge 4. Karadeniz Bölgesinde 2014 yılında yağlı tohum üretimi

	Ekilen alan (da)	Üretim (ton)	Verim (kg/da)
Ayçiçeği	915.002	553.599	1328
Soya	284.82	93.513	738
Kolza	708	246	644
Aspir	164.043	20.66	638
Toplam	2.071.865	913.772	3348

TÜİK

Son yıllarda bir çok özel sektör tohumluk firmalarının katkılarıyla yurtdışından getirilen hibrid ayçiçeği tohumluklarının üreticilere dağıtılmasıyla gerçekleştirilen verim artışları istenilen seviyeye gelememiştir. Bunun en önemli nedeni, hibrid tohumların istediği iklim ve yetiştirme koşullarının yeterince karşılanamamasıdır. Her ne kadar bölge için, yağışlı iklime sahip denilse bile özellikle yazlık bitkilerin vegetasyon süresi içerisinde giren Temmuz ve Ağustos aylarının çok az yağış alarak geçmesi nedeniyle bu bitkilerin sulanmadan yetiştirilmesi verim düşüklüğüne yol açmaktadır.

BÖLGE İÇİN ALTERNATİF OLABİLECEK YAĞLI TOHUM TÜRLERİ

KOLZA

Haçlıgiller familyasından olan kolza, yağ şalgamı ve lahananın melezlenmesiyle meydana gelen bir bitkidir. Bu gün dünyada kolza, yağlı tohum üretiminde soya tohumundan sonra 2. sırayı alarak pamuk ve ayçiçeğini geride bırakmıştır. Özellikle, bir çok Batı ve Orta Avrupa ülkeleri ve Kanada'da geniş üretim alanları bulunan kolzanın ülkemizde de yetiştirilme potansiyeli bulunmaktadır.

1970-1980 yılları arasında Batı Avrupa ve Kanada'lı ıslahçılar yağında insan sağlığı için zararlı olan erusik asit; küspesinde ise zehirli bir alkaloid olan glikosinolat içermeyen kolza tiplerini ıslah etmişlerdir. Islah edilen kolza tohumlarından elde edilen yağ, yemeklik olarak kullanılabileceği gibi margarin yapımında da kullanılmaktadır. Özellikle yüksek oranda oleik asit içermesi ve linoleik asit oranının 20'den yüksek olması onun yemeklik olarak iyi kalitede olduğu göstermektedir (Çizelge 5.).

Çizelge 5. Zeytinyağı, kolza (ıslah edilmiş) ve ayçiçeğinin yağ asitleri oranı

Yağ asitleri	Zeytin	Ayçiçeği	Kolza
Doymuş yağ asitleri	9-19	8.7-14.2	5-7
Oleik asit	65-85	14-43	48-60
Linoleik asit	4-15	44-75	18-22
Linolenik asit	-	<0.7	9-10
Erusik asit	-	-	0.1-5.1

Bitkisel Yağ Sanayicileri Derneği

Kolza diğer yağ bitkilerinden farklı bir takım üstün özelliklere sahiptir. Türkiye de diğer yağ bitkilerinin yetiştirme mevsimi ve bölgesi dışında yetiştirildiği için en büyük avantaja sahiptir. Çünkü, çoğu yağ bitkileri sıcak iklimlerde ve yazlık olarak ekilir. Kolzanın kışlık ve yazlık varyetelerinin bulunması, birim alandan yüksek verim sağlanması ve tohumlarında yağ oranının da yüksek olması (% 42-48), ekiminden hasadına kadar bütün yetiştirme tekniğinin mekanizasyona uygun olması üstün bir yağ bitkisi olduğunu göstermektedir. Bunu yanında, kışlık kolza bitkisi Haziran ve Temmuz aylarında hasat olgunluğuna gelerek, bu aylarda hiç bir yağ bitkisinin hasadının söz konusu olmaması nedeniyle atıl kapasite ile çalışan yağ ve yem fabrikaları ham madde gereksinimlerini karşılayarak tam kapasite ile çalışmalarına imkan verebilecektir. İlkbaharda ilk çiçek açan bitkiler grubuna girdiği için arıcılıkta da büyük öneme sahiptir.

Bölgemizde buğday ve pancar ile çok rahat bir şekilde münavebeye girebilecek olan kolza bitkisi yukarıda bahsedilen üstünlükleri ile, kısıtlı şartlarda, ayçiçeğinin yerine ikame edilebilme şansı çok yüksektir. Bu durumda, vakit geçirilmeden bu konu ile ilgili çalışmalara başlanmalı, bölgeye uygun kolza çeşitlerinin tespiti yapılmalı ve kurulu bulunan yağlı tohum işleme fabrikalarımızın kolza tohumunu da işleyebilecek duruma getirilmesi gerekmektedir.

ASPIR

Yüksek yemeklik yağ kalitesine sahip olan aspir bitkisi kolzada olduğu gibi yazlık ve kışlık varyetelere sahiptir. Bu nedenle, sulama olanaklarının kısıtlı olduğu alanlarda yetiştirilmesi mümkün ol-

makla beraber nispeten veriminin düşük olması alternatif ürün olarak kolzanın yanında şansını azaltmaktadır. Ancak, birim alandan alınacak ürün miktarı ıslah yollarıyla artırılabilirse üstün kaliteli yağı olması nedeniyle tercih edilebilecektir. Son yıllarda, biyodizel üretimi amaçlı aspir ekimi artmaya başlamıştır.

SOYA

Ülkemiz soya üretimi açısından yeterli kapasiteye sahip olmasına rağmen, soya üretimi istenilen düzeye ulaşamamıştır. Buna sebep olan en önemli faktör, üreticinin yeterli desteği alamaması ve dolayısıyla katma değeri yüksek ürünler yerine, buğday gibi düşük maliyetli ürünlere yönelmesidir. Potansiyelimizi yeterince kullanamamamızın diğer sebepleri ise soyanın üretim ve değerlendirmesine yönelik yeterli altyapının bulunmaması ve araştırma faaliyetlerimizin yeterli düzeyde olmamasıdır.

Tüketim açısından soya ürününün ülkemizdeki durumunu incelediğimizde, soyanın yetiştirilmesindeki temel amaç yağ ve yağı alındıktan sonra geriye kalan kısmın küspe olarak değerlendirilmesidir. Bir kilogram soyaya değer biçilirken içerdiği yağ miktarı dikkate alınmaktadır. Oysa, soya bir sanayi bitkisidir. Yağı alındıktan sonra, küspesinin hayvan gıdası olarak kullanmadan önce, ürünün katma değerini artıracak entegre tesislerin kurulması gerekmektedir (lesitin, sos, .. vs). Bölgemizde Soya Entegre tesislerin kurulması soyaya sadece yağ bazında değer verilmeyip, bir sanayi bitkisi gözüyle bakılmasını sağlayacaktır. Böylece, üreticinin ürettiği soya hak ettiği değeri bulacaktır.

Sonuç olarak, hem tüketim hem de yağ fabrikalarımızın yüksek kapasite ile çalışmaları için şiddetle ihtiyacını hissettiğimiz yağlı tohumların üretiminin artırılması gerekmektedir.

Bölgemizde yağlı tohumların ekim alanını artırmak ve birim alandan daha yüksek verim alabilmek için şu tedbirlerin acil olarak alınması gerekmektedir.

- Yağlı tohum üretiminde, tıpkı şeker pancarında olduğu gibi, kontrollü üretim ve fabrikasyon sektörü kurulmalıdır.

- Yağlı tohum üretiminde "sözleşmeli üretim" modeline geçilmelidir.

- Yağlı tohum üretiminde, ekimden önce tatmin edici taban fiyatlar açıklanmalıdır.

- Yağlı tohum fiyatlarının belirlenmesinde, devletin belirlediği bir alt fiyat uygulaması olmalıdır.

- Yağlı tohumların taban fiyatları günün ekonomik şartları dikkate alınarak yüksek tutulmalıdır.

- Bunlardan en önemlisi yağlı tohumlu bitkilerin ekimi yapılacak bölgelerde yetiştirilecek veya yetiştirilmekte olan diğer kültür bitkilerinin taban fiyatlarıyla uygunluk göstermeleri gerekir. Üretim desenlerini dengede tutabilmenin en kolay yönü fiyatlandırma politikasıdır. Taban fiyat ve destekleme çalışmaları, ihtiyaç duyulan ürünlerin lehine tekrar gözden geçirilmelidir.

TÜRK GIDA KODEKSİ ET VE ET ÜRÜNLERİ TEBLİĞ DEĞİŞİKLİĞİ (2015/7)

Abdullah BAYAR / Veteriner Hekim
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Türk Gıda Kodeksi Et ve Et Ürünleri Tebliği'nde 13.02.2015 tarihinde değişiklik yapılmıştır. Et ve Et Ürünleri Tebliği'nde yapılan bu değişiklik ile et ve et ürünlerine yeni düzenlemeler getirilmiştir. Yeni düzenleme; ürün etiketlerine ilişkin belirlenen kurallar, satış reyonları, reklam panoları, market katalogları, gazete reklamları ve sanal yollarla yapılan tanıtımlar için de geçerli olacaktır.

Kasap, market, süpermarket vb. perakende faaliyet gösteren işletmelerde parça kanatlı etlerinin dökme olarak satışı yasaklanıyor. Kanatlı etleri bu işletmelerde sadece hazır ambalajlı olarak piyasaya arz edilebilecek.

Kasap, market, süpermarket gibi perakende işletmelerde sucuk, pastırma, köfte gibi et ürünleri üretilmeyecek ve önceden çekilmiş ve paketlenmiş günlük kıyma da satılamayacak. Lokanta, restoran, otel ve hazır yemek üreten işletmeler gibi son tüketiciye yemek hizmeti veren işletmelerin, çiğ et ve pişmemiş köfte gibi çiğ durumda bulunan hazırlanmış et karışımlarını satmasını da yasaklanmıştır.

Bu Tebliğ kapsamındaki döner, köfte, sucuk, kavurma gibi ürünlerin üretiminde mekanik olarak ayrılmış etler kullanılamaz.

Çiğ etler ve sakatat birbiriyle temas etmeyecek şekilde muhafaza edilerek sevk edilmesi ve satışa sunulması gerekmektedir. Tebliğ kapsamında yer alan ürünlerin etiketlerinde ürün adları aynı renk, aynı yazı karakteri ve aynı puntoda olmak üzere bir bütün olarak ifade edilmesi gerekmektedir. Ürün etiketlerinde marka dahil olmak üzere '%100', '%100 Dana eti' ya da '%100 göğüs eti' gibi ifadeler/logolar kullanılamaz. Perakende işletmelerin, sucuk, pastırma gibi ürünleri üretmesinin yasaklanmasını öngören hüküm için altı ay geçiş süresi veriliyor. Kavurmada tuz miktarının azaltılmasına yönelik düzenleme kapsamında tebliğin yayımından önce piyasaya arz edilen ürünlerin 01.01.2016 tarihine kadar piyasada bulunmasına izin verilmiştir.

ÖRTÜ ALTI SEBZE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE ÜRETİM SEZONU BOYUNCA YAPILACAK UYGULAMALAR

Dr. Asuman SEZER/ Ziraat Yüksek Müh.
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

İklimle bağılı olmadan, ekolojik koşulların kısmen veya tamamen kontrol altına alındığı sistemlere Örtü Altı Sistemleri, bu sistemler içinde yapılan sebze, meyve ve süs bitkileri yetiştiriciliğine de Örtü Altı Yetiştiriciliği adı verilir. Birim alandan yüksek verim alınmasını sağlayarak küçük alanların marjinal şekilde değerlendirilmesine olanak veren örtü altı yetiştiriciliği, aynı zamanda yıl içerisinde düzenli bir iş gücü kullanımı sağlaması nedeniyle de ülkemizdeki en önemli tarımsal faaliyetlerden birisi haline gelmiştir.

Örtü altı tarımı; sera ve alçak plastik tüneller altındaki üretimi kapsamaktadır. Alçak plastik tüneller; bitki sıraları üzerine yaklaşık 60 cm yarıçaplı ve yarım daire kesitli yerleştirilmiş iskeletlerin üzerine yumuşak plastik örtülerle örtülmesi sonucu elde edilen yapılardır. Alçak plastik tünel altında yapılan bitkisel üretimde erkencilik amaçlanır. Seralar ise; iklim koşullarının açıkta bitki yetiştirmeye elverişli olmadığı dönemlerde, kültür bitkilerinin ekonomik olarak yetiştirilmesini olanaklı kılan, bitkisel üretim için gerekli olan gelişim etmenlerini sağlayabilen, içinde hareket edilebilen yapılardır.

Türkiye’de örtü altında yaklaşık 6 milyon ton sebze, 333 bin ton meyve ve yaklaşık olarak

1.14 milyar adet süs bitkisi üretilmektedir. Bu ise; Türkiye’de 28,5 milyon ton olan sebze üretiminin 1/5’inden fazlasının, 19,4 milyon ton olan toplam meyve üretiminin ise %1,7’sinin örtü altında yetiştirildiği anlamına gelmektedir(TÜİK,2014).

Samsun ilinde özellikle son yıllarda büyük bir atılım içerisinde olan örtü altı alanı varlığı, 2014 yılı TÜİK verilerine göre 27187 da olup, Türkiye’nin toplam örtü altı alanının yaklaşık %4,3’üne karşılık gelmektedir. Samsun ilinin toplam örtü altı üretimi ise 130361 ton olup, Türkiye’nin toplam örtü altı üretiminin yaklaşık olarak % 2,2 ‘sini oluşturmaktadır(TÜİK,2014).

Genel olarak örtü altı yetiştiriciliği, diğer tarım kolları arasında yüksek tesis ve işletme giderleri gerektiren, daha fazla teknik bilgi ve beceri ile sürekli ve daha çok uğraşı isteyen bir işletme biçimidir. Ancak tarla ziraatına nazaran 5-6 kat daha fazla ürün ve 8-10 kat daha fazla gelir getirmesi bu yetiştirme sisteminin üreticilerce benimsenmesini cazip kılmaktadır.

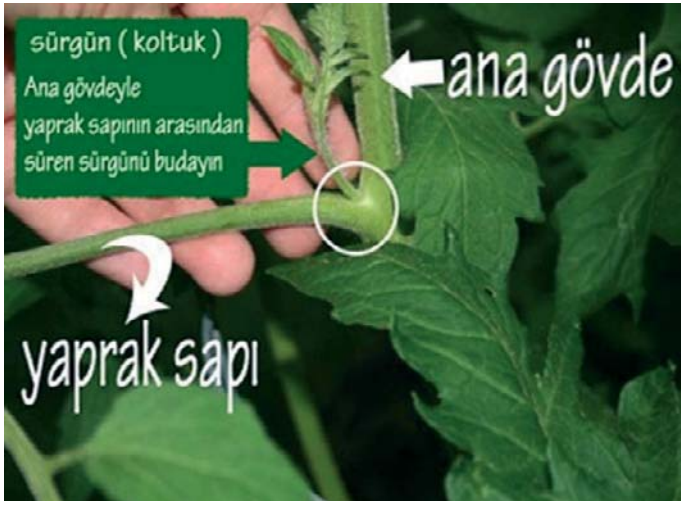
Tüm yıl boyu üretime imkân veren ve işgücünün yıl içerisinde dengeli bir şekilde dağılımını sağlayan örtü altı sebze üretiminde, yıl boyu yapılacak uygulamalar ve bakım işleri aşağıda özetlenmiştir.

Örtü Altı Sebze Yetiştiriciliğinde Yıllık Tarım Takvimi

Ocak-Şubat Dönemi:

- * Plastik seralarda bakım ve onarım yapılır.
- * Örtü altı yetiştiriciliğinde, daha önce ekim ve dikimi yapılan sebzelerin sulama, gübreleme gibi bakım işleri yapılır.
- * Örtü altı yetiştiriciliğinde, ısı kontrolüne dikkat edilir.
- * Tek ürün turfanda üretiminde, sulama ile birlikte üst gübre verilir.
- * Koltuk alma, tepe alma gibi teknik uygulamalar yapılır.

Yazlık sebzelerde fide üretimi için fidelikler havalandırılmaya başlanır ve şubat ayında fideliklere tohum ekimi yapılır. Fide elde etmek için biber, domates, hıyar ve patlıcan tohumları sıcak yastıklara ekilir. Fidelik toprağı mantari hastalıklara karşı ilaçlanır.

Mart- Nisan Dönemi:

Tohum ekimi, şaşırtma ve fide dikimine devam edilir. Ilık yastıklar hazırlanır.

Plastik seralarda, ilkbahar yetiştiriciliğinde Mart ayının sonunda fidelerin dikimi tamamlanır ve bakım işlerine devam edilir.

Fideliklerde hastalıklara karşı mücadele yapılır.

Açıkta yetiştiricilik yapacağımız ürünlerin fideleri için tohum ekimleri alçak ve yüksek tünellerde domates, biber, patlıcan, fasulye, kavun ve karpuz ekimi yapılır.

Yazlık sebze fideleri tarlaya aktarılır ve bakım işleri yapılır.

Mayıs-Haziran Dönemi:

Hıyar ve domatestede mildiyö mücadelesinin yapılır.

Plastik seralarda, ilkbahar yetiştiriciliğinde bakım işlerine ve hasada devam edilir.

Sebzelerde çapalama, uç alma, koltuk alma, sulama ay boyunca devam eder. Gübreler sulama ile şerbet halinde verilir.

Boğaz doldurulur, bitkiler hereklere bağlanır.

Her türlü sebze hastalık ve zararlılarına karşı mücadele devam eder.

Haziran ayının ikinci yarısından sonra kışlık sebzelerde fide elde etmek için tohum ekilir.

Seralardan bitki artıkları uzaklaştırılır.

Plastik seralarda sonbahar yetiştiriciliği için toprak hazırlığı tamamlanır.

Plastik seralarda sonbahar yetiştiriciliği için fideler seralara şaşırtılır.

Örtü altında yetiştirilen sebze türlerinde, külleme ve antraknoz hastalığı ile hıyarda ve domatestede mildiyö mücadelesine devam edilir.

Sebzelerde yeşil kurt, yaprak biti ve kırmızı örümcek mücadelesine devam edilir.

Temmuz-Ağustos Dönemi:

Temmuz 15'ten itibaren kışlık sebze fideleri tarladaki yerlerine dikilir.

Kabak, kavun ve karpuzlarda telli böcek; biber ve domateslerde yeşil kurt; domateslerde mildiyö mücadelesine devam edilir.

Eylül-Ekim Dönemi:

Eylül ayında, plastik seralarda kış yetiştiriciliği için tohum ekimi tamamlanır. Fideliklerin bakımı yapılır. Kışlık sebzelerde bakım işlerine devam edilir ve bazı sebzelerde (ıspanak, marul) hasada başlanır.

Kasım-Aralık Dönemi:

Seralarda toprak işleme ve toprak hazırlığı devam eder.

Kış ılık geçen bölgelerde yazlık ilk turfanda sebzeler ekilir.

Hastalık ve zararlılarla mücadele işlerine kışlık sebzelerde devam edilir.

Plastik seralarda, kış yetiştiriciliğinde bakım işlerine devam edilir ve hasada başlanır.

Örtü altı sera yetiştiriciliğinde, biberlerin bakım işleri ve budaması yapılır. Çapalama ile birlikte, çok hafif boğaz doldurulur. Fungisitlerle koruyucu ilaçlama yapılır.

Örtü altı yetiştiriciliğinde üretimin ilk halkasını uygun çeşit seçimi teşkil eder. Uygun çeşit; pazar istekleri, yetiştiricilik dönemi, yetiştiricilik yapılan bölgede zarar yapan hastalık ve zararlı etmenlerin varlığı dikkate alınarak seçilmelidir. Ayrıca çeşidin belirlenmesinde ana ürün dönemi (tek ürün, çift ürün), sonbahar ve ilkbahar yetiştirme dönemleri, dikim tarihleri ve hasat tarihleri gibi faktörler de göz önünde bulundurulmalıdır.

Sebze tohumları, örtü altına doğrudan ekilebildiği gibi tohum sarfiyatının azaltılması, erkencilik sağlaması, düşük çimlenmenin ve düzensiz çıkışın önlenmesi ve yazlık sebzeler için erken ilkbahar döneminde düşük sıcaklık risklerinden kaçınmak gibi nedenlerle fide yetiştirilerek elde edilen hazır fide-lerin, yetiştiricilik yapılacak alana şaşırtılması yoluyla yapılmaktadır. Örtü altı sebze yetiştiriciliğinde; mono kültür tarımın istenmeyen sonuçlarını yok etmek, hastalık, zararlı ve yabancı otlardan toprağın arındırılmasını sağlamak, yüksek verim ve kaliteyi garantilemede ön koşuldur.

Örtü altı üretim alanlarında sıcaklık ve nemin varlığı dolayısıyla, yetiştirilen bitkilerde hastalık yapan etmenlerin(mantar, bakteri, nematod, yabancı ot vb.)etkinliği artar. Kültürel ve sağlık önlemlerinin alınmadığı durumlarda bu hastalık etmenlerinin çoğalmaları, yayılmaları daha fazla olmaktadır. Bitkilerin toprak üstü aksamındaki hastalıkların denetimi nispeten daha kolay ve ucuzdur. Ancak, toprak altı hastalıkların kontrolü çok güç ve pahalıdır. Seralarda, belirli birkaç sebze türünün pazar isteğine göre üretim zorunluluğu nedeniyle fazla münavebe yapılmaması, hastalık yoğunluğunu yıldan yıla artırmaktadır.

Sera toprağının sterilizasyonu üç şekilde yapılabilir: Buharlı, kimyasal maddelerle, güneş enerjisi (Solarizasyon) ile.

En etkili ve uygun toprak sterilizasyonu buhar ile yapılanıdır. Fakat uygulama pahalı ve güçtür. Buhar tesisini gerektirir.

Kimyasal ilaçlarla yapılan Toprak sterilizasyonu için günümüzde kullanılan pek çok ilaç mevcuttur. Uygulamada; zirai talimatlara uygun olarak seçilen aktif maddenin özelliğine, uygulama dozuna ve bekleme süresine göre kullanımına dikkat edilmelidir.

Güneş enerjisi kullanılarak yapılan toprak sterilizasyonunda (Solarizasyon); uygulamanın, yaz mevsiminin sıcak geçtiği bölgelerde, sıcaklığın yüksek ve güneş ışığının şiddetli olduğu aylarda ve uygulama anında, üretim alanının ekili olmaması gibi koşulların sağlanması ön koşul olduğu için, bu yöntem, her bölge için etkin bir şekilde önerilememektedir.

Örtü altı yetiştiriciliğinde üretimin en önemli hal-

kalarından birisi de uygun toprak hazırlığıdır. Toprağın fiziksel yapısının düzeltilmesi, topraktaki organik madde düzeyinin ve su tutma kapasitesinin artırılması, toprak tavinin sağlanması, topraktaki mikroorganizma faaliyetinin artırılması amacıyla sera toprağının organik madde düzeyi %5-10 düzeylerinde olacak şekilde iyi bir organik gübreleme yapılmalıdır. Ayrıca; Taban gübresi şeklinde uygulanacak ticari gübrenin çeşidi, formu ve miktarı, yetiştirilmesi planlanan sebze türüne göre yapılacak bir toprak tahliline göre belirlenmeli ve tekniğine uygun olarak uygulanmalıdır.

Serada dikimin tek sıralı veya çift sıralı olma durumuna göre dikim yerleri hazırlığı yapılır. Dikim yapılacak fidelerin uygun büyüklüğü ve pişkin olma durumu üretimde başarıyı etkileyen bir diğer unsurdur. Ayrıca, üretim sezonu boyunca yapılacak sulama, gübreleme, hastalık- zararlı-yabancı ot mücadelesi, askıya alma, budama, havalandırma ve hasat gibi teknik ve kültürel uygulamalar, alınacak ürünün kalite ve kantitesine direkt olarak etkili olan diğer önemli işlemlerdir.

Sonuç olarak; Ülkemiz ve İlimiz ekonomisi için çok büyük bir öneme haiz olan örtü altı sebze yetiştiriciliğinde hak ettiğimiz üretim hedeflerine ulaşabilmemiz için, örtü altı üretim yerinin seçiminden başlayarak, üretim öncesi, sırası ve sonrası tüm uygulamaların zamanında ve tekniğine uygun olarak yapılması son derece önemlidir.

Kaynaklar:

-Demir,K.; Günay, A. Ve Abak, K., 1998. GAP. L. Sebze Tarımı Sempozyumu. S:24-29,7-10 Mayıs 1998. Şanlıurfa Harran Üniversitesi.

-Domates Hastalık ve Zararlıları ile Mücadele. T.C.Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü,Ankara-2011

-TÜİK, 2014., Türkiye İstatistik Kurumu.

<http://tuikapp.tuik.gov.tr/bitkiselapp/bitkisel.zul>

-Türkiye Ziraat Mühendisliği 8. Teknik Kongresi(12-16 Ocak 2015) Sonuç Bildirgesi.

SULAMA SUYUNUN ETKİN KULLANIMI

Muharrem OLGUN / Ziraat Mühendisi
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Son yıllarda dünya kamuoyu gündeminin en önemli konuları, kuraklık, çölleşme, su kıtlığı, iklim değişikliği gibi ekolojik dengeyi tehdit edici gelişmeler oldu. Dünya ülkeleri bir yandan bu problemlerin çıkış kaynağını araştırırken diğer yandan etkilerini en aza indirmenin çabasındalar. 2000' li yılların başından itibaren gelişmiş ülkeler kendi gelecekleri için bu tehditlerin nasıl bertaraf edileceği üzerine kapsamlı araştırmalar yapmaya başladı. Ülke olarak bu sürecin dışında kalmamız mümkün değil.

Küresel çapta yaşanan kuraklık ve iklim değişiklikleri, ilgili sektörleri su kaynaklarını daha etkin ve verimli kullanmaya sevk etti. Tarım sektöründe, su kaynağına erişim konusunda sıkıntı yaşanmayan dönemlerde çiftçimiz salma sulamayı tercih ediyordu. O dönemlerde sulama suyuna erişimde bir sıkıntı yaşanmadığı için çiftçimiz kısıtlı su uygulamalarından ve suyun etkin kullanımından bihaberdi. Günümüzde vahşi sulama da denilen salma sulamanın terkedilip suyun etkin ve tasarruflu kullanıldığı basınçlı sulama sistemleri tercih edilmeye başlandı. Yüzey sulama sistemlerinin -zorunlu haller dışında- artık terkedilip basınçlı toplu-bireysel sulama sistemlerinin kullanılmaya başlanması, kıt su kaynaklarını daha etkin yönetme konusunda zorunlu hale geldi.

Su kaynaklarımızın daha verimli kullanımı adına havzadan tarlaya sulama suyunun temininde ve iletiminde yaşanan sıkıntıların giderilmesi için Bakanlığımız ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı (DSİ) basınçlı sistem şebeke çalışmalarını sürdürürken Ziraat Fakülteleri (TYS) ve Araştırma Enstitüleri de bitki su tüketimi (Penman-Monteith) konusunda mevcut verilerin yeniden güncellenmesi işlemlerini yürütmektedirler.

Dünya nüfusu hızla artmaya devam ediyor. Aynı hızda tarım alanlarının genişlemesi mümkün olmuyor. Dünya nüfusunu doyuracak gıda türevlerinin temini eskisinden daha zor. Tarım alanlarında birim alandan alınabilecek verimin maksimum

seviyeye çıkarılması gerek. Bunun için sertifikalı tohum kullanımı, uygun toprak işleme, etkin ve randımanlı bir sulama, daha az kimyasal kullanımı ve toprak analizine dayalı gübreleme işlemlerinin daha dikkatli yapılması gerekiyor. Bugün ülkemizde tohumculuk anlamında büyük mesafe alınmış durumda; Tohum Sertifikasyon Test Müdürlükleri bu amaç için kuruldu. Tarımsal mekanizasyon konusunda da gelişmiş ülkelerle neredeyse aynı seviyeyiz. Gübre ve kimyasal girdi kullanımı ise Organik Tarım ve İyi Tarım Uygulamaları gibi sürdürülebilirlik amaçlı çalışmalarla ya en aza indiriliyor ya da tamamen devre dışı bırakılıyor. Acaba tarımsal sulamada ne durumdayız? Sürekli gıda temini için tarımsal üretime, tarımsal üretim içinse suya ihtiyacımız var. Tarımsal sulama amaçlı su kaynaklarına erişim konusunda eskisi kadar rahat değiliz. Çünkü küresel ısınma, iklim değişiklikleri ve yağış rejimindeki sapmalar hem yer altı su akiferlerinin beslenmesini kısıtladı hem de yer üstü su kaynaklarımızın (akarsu, gölet) kapasitesini azalttı. Çiftçimizin, 80' li ve 90' lı yıllarda çok kolay erişebildiği su kaynağına günümüzde ulaşabilmesi için daha fazla enerji ve işgücü kullanmak zorunda olduğu apaçık bir gerçek. Su kaynağına ulaşmada önceden sıkıntı yaşanmadığı için su fazlaca kullanılıyor, bilinçsiz yapılan tarımsal sulama uygulamaları ile kaynaklar tüketiliyor ve tuzluluk, sodyumluluk gibi çok önemli problemler göz ardı ediliyordu.

Ülkemizin tarımsal amaçlı kullanılan arazi varlığı 27,5 milyon hektar civarındadır. Bu arazilerin 8,5 milyon hektarlık kısmı ekonomik ve teknik olarak sulanabilir niteliktedir. 5,4 milyon hektarlık arazi ise sulamaya açılmıştır. Yerüstü ve yeraltı yıllık toplam su varlığımız olan 112 milyar m³ ün % 73' ü tarımsal amaçlı sulamada kullanılmaktadır. Tarımsal sulamadaki en önemli problemse her 1 mm net sulama suyu ihtiyacı için kaynaktan 2 mm su alınması gerektiğidir. Bu oran da bize tarımsal sulamadaki genel randımanın % 50' ler seviyesinde olduğunu gösteriyor. Kaynaktan kullandığımız

suyun yarısı heba ediliyor dersek abartmış olmayız. Randımanın % 80' lere çıkarılabilmesi için basınçlı sulama sistemlerin projelenmesi ve ivedilikle uygulamaya alınması gerekiyor. Aksi halde mevcut % 50 randımanla tarımsal sulama devam ederse zaten azalmış olan su kaynaklarımızı tamamen kaybetme riskiyle karşı karşıya kalacağız. Bu sorunun üzerine gidileceği ve tarımsal sulamada etkinliğin artırılması çalışmaları kalkınma planlarına dâhil edilmiş ve eylem planları oluşturulacağı bildirilmiştir.

Önemli bir konu da yeraltı (aküfer) ve yerüstü su kaynaklarımız (akarsu, gölet) gerekli sulama suyu ihtiyacını karşılayamaz duruma geldiğinde neler yapılması gerektiği konusudur. Böyle bir durumda alternatif su kaynakları bulmak gerektirir. Kentsel atık suların yeniden kullanılması, desalinizasyon (deniz suyu arıtımı), su transferi, yağmur suyu hasadı ve drenaj sularının sulamada kullanım olanakları gibi çeşitli su alternatifleri için çalışmalar yapılabilir.

Tarımsal amaçlı su kullanımında etkinliği ve verimi artırmak için basınçlı sulama sistemleri tesis edilir. Basınçlı sulama sistemleri damla, yağmurlama, ağaç altı mikro yağmurlama ve sızdırma sulama sistemi olarak projelenmektedir. Tarlanın mevcut durumu, topoğrafyanın dalgalı olup olmadığı, erozyon riski, toprağın geçirgenlik derecesi, toprak tekstürü ve skrütürü, yöney, drenaj durumu, bitki deseni, bitki su tüketimi (evapotranspirasyon), yağış ve etkili yağış gibi hususlar hangi sistemin projeleneceği konusunda bize yol gösteren önemli konulardır. Basınçlı sulama sistemleri içinde öne çıkan damla sulama sistemleri, suyun etkin ve randımanlı kullanılması açısından büyük kazanımlar yaratır.

DAMLA SULAMANIN YARARLARI

1)Yüzey sulama yöntemlerinin uygulanamadığı eğimli, hafif bünyeli ve yüzlek topraklarda damla sulama sistemi rahatlıkla uygulanabilir.

2)Çilek, domates, bağ, mısır, narenciye, biber, karpuz gibi pazar değeri yüksek ürünlerin yetiştiriciliğinde damla sulama sistemi kullanılarak iş gücü ve zamandan tasarruf ve dekara ortalama verim artışıyla da ekonomik yönden kazanç sağlanır.

3)Damla sulamaya geçilmesiyle birlikte su kullanımında yüzey sulamaya göre % 50-60 oranında su tasarrufu sağlanır.

4)Damla sulamada evaporasyonla oluşan buharlaşma (toprak yüzeyinden olan buharlaşma) miktarı yüzey sulama yöntemlerine göre daha azdır. Damla sulamayla bitki sıra arasında ıslatılmayan kuru bölge bırakılması ve ıslatılan alanın bitki tarafından gölgelenmesi evaporasyonla buharlaşma oranını azaltmaktadır.

5)Damla sulama sistemi ile erozyon sıkıntısı olan topraklarda yüzey sulamanın sebep olacağı aşınma ve tahribatın önüne geçilmiş olur.

6)İyi bir sistem tasarımı ve teknik yönden kusursuz olacak sistem işletmesi sulama suyu uygulanan tüm arazide eş su dağılımı sağlar ve yüksek su uygulama randımanı elde edilir.

7)Sulama yapılacak tarlada toprağın su tutma kapasite düşüğe (hafif bünyeli, kum/tın tekstürlü) yüzey sulama yerine damla sulama sistemi tercih edilmelidir.

8)Damla sulamada kontrollü bir şekilde su verildiği için birim alan sulama suyu ihtiyacı düşüktür. Bu yüzden debi (Q; m³/s, L/s) ihtiyacı düşük olacak ve sistemin çalışması için gereken işletme basıncı da(atm) az olacaktır.

9)Damla sulamada toprağın kullanılabilir su tutma kapasitesinin en fazla % 30' unun tüketilmesine izin verilir. Bu seviyeden itibaren sulamaya başlanır. Böylelikle bitki deseni, kök derinliğinde nem eksikliğinden kaynaklanacak bir gerilime maruz kalmayacaktır.

10)Sulanacak alanda, toprakta ve sulama suyunda tuzluluk problemi varsa (CaSO_4 , NaCl , Na_2CO_3) damla sulama tercih edilmelidir. Sorun teşkil eden toprak tuzları damla sulama ile ıslatma çeperinin dışına taşınır.

11)Damla sulama ile bitki besin elementleri sulama suyuna karıştırılarak (fertigasyon; gübrenin sulama suyu ile verilmesi) toprağa verilebilir. Bu işlemle gübreleme için ayrı işgücü ve donanım kullanımının önüne geçilir.

12)Sistem kurulumu aşamasında yapılan debi ve basınç hesaplamasında mevcut bitki deseni için öngörülenden daha fazla debi/basınç ihtiyacı duyulması halinde yüzey sulama yerine damla sulama tercih edilir. Mevcut su kaynağımız sulama yapılacak tarla için gerekli sistem debi ihtiyacını karşılayamaz durumda olduğunda yine damla sulama sistemi tercih edilir.

13)Damla sulamada toprak üstü bitki yeşil aksamı ıslatılmadığından neme duyarlı paraziter ve mikotik hastalık oluşumu önlenir. Yabancı ot gelişimi ıslatma çeperi içinde kalacağından mücadelesi de kolay olur.

14)Damla sulama sisteminde işletme basıncı diğer sulama yöntemlerine göre daha az olduğundan (0,5-2 atm) enerji masrafı da azalacaktır.

15)Damla sulamada debisi düşük su kaynaklarından faydalanma olanağı vardır. Debisi 30 L/s den daha az olan su kaynakları yüzey sulama için yeterli gelmez ancak damla sulama için rahatlıkla kullanılabilir.

16)Damla sulama yöntemi sık ekilen hububat, yem bitkileri ve çayır/mera bitkileri dışında tüm tarla ve bahçe bitkilerinin sulanması için kullanılabilir.

17)Rüzgâr hızının ve hava sıcaklığının yüksek olduğu ve nispi nemin düşük olduğu yörelerde damla sulama sistemi en ideal yöntemdir.

Damla sulama ile çiftçimiz; enerji, işgücü, zaman ve maliyet yönünden tasarruf eder, dekar başına alınan verim yükselir, pazar değeri yüksek, kaliteli ürün elde eder. Bireysel sulama sistemi (Damla, yağmurlama, mikro yağmurlama) ile ilgili teknik destek almak isteyen çiftçilerimiz, İl Müdürlüğümüze (TAAD Şube Müdürlüğü) başvurabilirler.

MARKA BAL OLMA YOLUNDA SAMSUN SEMPOZYUMU

İlimiz arıcılığının geliştirilmesi, katma değerinin artırılması ve özellikle Salıpazarı ilçemizde üretilmekte olan Kestane Balının markalaştırılması amacıyla 10 Ocak 2015 tarihinde Samsun Milletvekili Prof. Dr. Tülay BAKIR'ın düzenlediği ve Müdürlüğümüzün de katılımcı olarak destek verdiği "Marka Bal Olma Yolunda Samsun" sempozyumu düzenlendi. Sempozyuma Valimiz Sayın İbrahim ŞAHİN, Büyükşehir Belediye Başkanımız Yusuf Ziya YILMAZ, Vali Yardımcısı Faruk Necmi KURT, Atakum Kaymakamı Ali BAKOĞLU, İlçe Belediye Başkanları, İl Müdürümüz Kadir GÜVEN, ilimiz üst düzey yöneticileri ve Arıcılar Birliği Merkez ve Samsun yöneticileri ile çok sayıda bal üreticileri katıldı.

Sempozyumun açılış konuşmasını yapan Samsun Milletvekili Tülay BAKIR " Arıcılık tarımsal bir faaliyet olarak doğrudan ve bitkisel üretime katkısı nedeniyle dolaylı olarak ülke ekonomisine katkı sağlayacaktır. Arıcılık fazla sermayeye ihtiyaç duyulmadan yapılabilen ve kısa sürede kazanç elde edilen tarımsal bir faaliyet. Arıcılık iyi planlandığı zaman ikinci bir meslek olarak da yapılabilir. Bu yönüyle arıcılığın, özellikle kırsal alanda aile ekonomisine ciddi katkısı olabilir. Bilindiği üzere arılar bitkisel üretimde tozlaşmayı sağlayarak gerek ürün miktarında, gerekse kalitesinde artışa neden olmaktadır. Planladığımız kestane balı üretimini 33 ton dan, 200 tona çıkarmak için ekonomik olarak destek sağlanabilir. Ayrıca marka bal hedefi gerçekleşirse Salıpazarı ilçemize yatırım da yapılacaktır. Bu şekilde istihdam sağlanırken balın katma değeri de artacaktır. Özellikle kestane balı üretiminin planlı yapılması gerekmektedir." dedi.

Valimiz Sayın İbrahim ŞAHİN yaptığı konuşmasında, balın sağlıklı bir ürün olduğunu ve her sabah bal tükettiğini ancak, gerçek bal ile sahte bal arasındaki farkın net bir şekilde ortaya konulması gerektiğini bunun üzerine mutlak suretle eğilmenin gerekliliğini ifade etti.

Büyükşehir Belediye Başkanımız Yusuf Ziya YILMAZ, İlimizde arıcılığın tarihten günümüze kadar olan süreçte gelişme serüveni hakkında bilgi verdi. İlimizin kalkınmasında tarımın öneminin büyük olduğunu ifade etti. Bu organizasyonun ilimize sağlayacağı katkı nedeniyle emeği geçen herkese çok teşekkür etti.

Açılış konuşmalarının ardından arıcılığın ve bal üreticiliğinin her yönden ele alındığı sunumlara geçildi. Sempozyuma İl Müdürlüğümüz personellerinden Dr. Ali KORKMAZ' da "Bal Arısı Kolonisinde Verimlilik Bileşenleri" ve "Bir Arı Zararlısı: Küçük Kovan Böceği" konularında sunum yaptı.

DÜŞÜK FAİZLİ TARIMSAL KREDİLER 2015 YILINDA DA DEVAM EDECEK

Sıra No	Mazot Gübre ve Toprak Analiz Desteği	Mazot	Gübre
1	Peyzaj ve Süs bitkileri, Özel Çayır, Mera ve Orman emvali	3,3 TL/dekar	4,75 TL/dekar
2	Hububat, Yem bit., Baklagiller, Yumru bit., Sebze, Meyve	4,85 TL/dekar	6,6 TL/dekar
3	Yağlı Tohumlu bitkiler ve Endüstri Bitkileri	7,9 TL/dekar	8,25 TL/dekar
4	Toprak Analiz Desteği (2015 ÇKS Kayıtlı Üreticileri)		2,5 TL/dekar
5	Sözleşmeli aspir,kanola ve soya fasulyesi üretimi yapan üreticilere fark ödemesi desteğine ilave olarak 15 TL/da destekleme ödenir.		
Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre Fark Ödemesi Desteği			
1	Yağlık Ayçiçeği	30 Krş/kg	
2	Kütlü Pamuk (yurt içerisinde üretilen sertifikalı tohumları kullananlar)	65 Krş/kg	
3	Soya Fasulyesi	50 Krş/kg	
4	Kanola	40 Krş/kg	
5	Dane Mısır	4 Krş/kg	
6	Aspir	45 Krş/kg	
7	Zeytinyağı	70 Krş/kg	
8	Buğday Arpa, Çavdar, Yulaf, Triticale	5 Krş/kg	
9	Kuru Fasulye, Nohut, Mercimek	20 Krş/kg	
10	Çeltik	10 Krş/kg	
11	Çay	12 Krş/kg	
Hayvancılık Desteklemeleri			
1	Sütcü ve kombine ırklar ve melezleri ile etçi ırkların melezleri anaç siğir	225 TL/baş	
2	Etçi ırklar Anaç Siğir	350 TL/baş	
3	Anaç Manda	400 TL/baş	
4	Sütcü ve kombine ırklar ve melezleri anaç siğir soy kütüğü ilave	70 TL/baş	
Tohumlama Sonucu Doğan Buzağılara Yapılan Destekleme			
1	Suni tohumlamadan ve etçi ırklardan doğan buzağı	75 TL/baş	
2	Döl kontrolü projesi kapsamındaki suni tohumlamadan doğan buzağı ilave	35 TL/baş	
3	Yerli ırk veya melez siğirlerin, etçi ırk boğa spermasıyla suni tohumlamasından doğan buzağı ilave	75 TL/baş	
4	Malak desteği	150 TL/baş	
Sürü Yöneticisi İstihdamı Desteği Uygulaması			
1	300 küçükbaş ve üzeri hayvan sayısına sahip işletmelere sürü yöneticisi istihdamı desteği	5000 TL/işletme	
Besilik Materyal Üretim Desteği			
1	Besilik Materyal Üretim Desteği (Baş)	Anaç Siğir Buzağı	350 TL/baş 150 TL/baş
Damızlık Koyun - Keçi Yetiştiriciliği Yapan Yetiştiricilere Yapılan Destekleme			
1	Koyun-Keçi	22 TL/baş	
Tiftik ve Yapağı Üretimi Desteklemesi			
1	Tiftik ve Yapağı	22 TL/baş	
Süt Desteklemeleri			
İnek sütü için ise soğutulmuş süte farklı olmak üzere Bakanlığın belirleyeceği dönemler ve miktarlarda ödeme yapılır. Çiğ sütün değerlendirilmesi için Bakanlığın belirleyeceği dönemlerde usul ve esaslara göre ödeme yapılır.			
İpekböceği Desteklemeleri			
1	Tohum	40 TL/adet	
2	1. Sınıf yaş koza, damızlık koza diğer	30 TL/kg	
Arı Yetiştiriciliği Desteklemesi			
1	Arılı Kovan	10 TL/adet	
2	Bombus Arısı	60 TL/koloni	
Su Ürünleri Desteklemesi			
1	Alabalık	0,65 TL/kg	
2	Çipura-Levrek	0,85 TL/kg	
3	Yeni türler	1 TL/kg	
4	Mıdye	0,05 TL/kg	
Yem Bitkileri Desteklemesi			
1	Yonca (sulu)	50 TL/dekar/yıl	
2	Yonca (kuru)	30 TL/dekar/yıl	
3	Korunga	40 TL/dekar/yıl	
4	Tek yıllıklar	35 TL/dekar	
5	Silajlık tek yıllıklar	50 TL/dekar	
6	Silajlık mısır (sulu)	75 TL/dekar	
7	Silajlık mısır (kuru)	35 TL/dekar	
8	Yapay çayır-mera	100 TL/dekar	
Hayvan Hastalıkları ile Mücadele Desteklemesi			
1	Şap Aşısı (Büyükbaş)	0.75 TL/baş	
2	Brucellosis (Büyükbaş)	1,50 TL/baş	
3	Şap Aşısı (Küçükbaş) ve Brucellosis (Küçükbaş)	0,50 TL/baş	
Ari İşleme ve Süt Çiftliği Desteklemesi			
1	Hastalıktan ari işletme desteği	375 TL/baş	
2	Onaylı süt çiftliği desteği (ilave)	50 TL/baş	
Besi Erkek Siğir Desteklemeleri			
Bakanlık kayıt sistemlerine kayıtlı, yurt içinde doğmuş, besi süresini tamamlamış erkek siğirlerini(manda dahil) muvzuatına uygun kesimhanede kestiren yetiştiricilere, sözleşmeli besicilik yapanlara farklı olmak üzere 600 başa kadar tam, 601 baş ve üzeri için ise %50 si kadar hayvan başına Bakanlıkça belirlenecek miktarda ödeme yapılır.			

Hayvan Genetik Kaynaklarının Yerinde Korunması ve Geliştirilmesi Desteği		
1	Büyükbaş Koruma	550 TL/baş
2	Siğir pedikrili Koruma	800 TL/baş
3	Küçükbaş Koruma	80 TL/baş
4	Arı Koruma	40 TL/kovan
5	Halk elinde küçükbaş hayvan ıslahı elit sürü	Yavru 70 TL/baş
6	Halk elinde küçükbaş hayvan ıslahı taban sürü	Yavru 35 TL/baş
7	Halk elinde manda ıslahı	800 TL/baş
8	Damızlığa ayrılan manda yavrusu desteği	150 TL/baş
9	Damızlık erkek materyal (Koç ve Teke) Desteği	200 TL/baş
Yurt içi Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği		
1	Buğday	8,5 TL/dekar
2	Arpa, Triticale, Yulaf, Çavdar	6 TL/dekar
3	Çeltik, Yer Fıstığı,	8 TL/dekar
4	Nohut, Kuru Fasulye, Mercimek	12 TL/dekar
5	Susam, Kanola, Aspir	4 TL/dekar
6	Patates	40 TL/dekar
7	Soya	20 TL/dekar
8	Korunga, Fiğ	7 TL/dekar
9	Yonca	10 TL/dekar
Yurt içi Sertifikalı Fidan/Çilek Fidesi ve Standart Fidan Kullanımı Desteği		
	Standart	Sertifikalı
1	Bodur meyve fidan türleri ile bahçe tesisi	150 TL/dekar 400 TL/dekar
2	Yarı Bodur meyve fidan türleri ile bahçe tesisi	150 TL/dekar 350 TL/dekar
3	Aşılı bağ ve diğer meyve fidanları ile bahçe tesisi	100 TL/dekar 280 TL/dekar
4	Zeytinde yağlık çeşitler ile bahçe tesisi	50 TL/dekar 150 TL/dekar
5	Aşılama ile çeşit değiştirme	250 TL/dekar
6	Virüsten ari fidanlara ilave olarak	50 TL/dekar 100 TL/dekar
7	Sertifikalı çilek fidesi desteği	350 TL/dekar
8	Antepfıstığı anacı ile meyve bahçesi tesisi	100 TL/dekar 280 TL/dekar
9	Patates siğili görülen alanlarda Sertifikalı/Standart fidan kullanım desteği	Aldığı desteğe %50 ilave
10	Sanayilik/İhracata yönelik çeşitlerde ilave destek	Aldığı desteğe %50 ilave
Yurt içi Sertifikalı Tohum Üretim Desteği		
1	Buğday	0,1 TL/kg
2	Arpa, Triticale, Yulaf, Çavdar, Patates	0,08 TL/kg
3	Çeltik	0,25 TL/kg
4	Nohut, Kuru Fasulye, Mercimek, Aspir, Korunga, Fiğ, Yem Bezelyesi	0,5 TL/kg
5	Soya	0,35 TL/kg
6	Kanola	1,2 TL/kg
7	Susam	0,6 TL/kg
8	Yonca	1,5 TL/kg
9	Yerfıstığı	0,8 TL/kg
Organik Tarım ve İyi Tarım Desteği		
1	Organik Tarım (Meyve, sebze)	70 TL/dekar
2	Organik Tarım (Tarla Bitkileri)	10 TL/dekar
3	Organik Tarım (Anaç Siğir, Manda)	150 TL/baş
4	Organik Tarım (Buzağı)	50 TL/baş
5	Organik Tarım (Anaç koyun, keçi)	10 TL/baş
6	Organik Tarım (Arılı kovan)	5 TL/kovan
7	Organik Tarım (Alabalık)	0,35 TL/kg
8	Organik Tarım (Çipura-levrek)	0,45 TL/kg
9	İyi Tarım Uygulamaları (Meyve, Sebze)	50 TL/dekar
10	İyi Tarım Uygulamaları (Örtü altı)	150 TL/dekar
11	Süs bitkileri ve tıbbi aromatik bitkiler	100 TL/dekar
Biyolojik ve Biyoteknik Mücadele Desteği		
1	Biyoteknik mücadele desteği	110 TL/dekar
2	Biyolojik mücadele desteği	350 TL/dekar
	Örtüaltı paket toplamı	460 TL/dekar
3	Biyoteknik mücadele desteği	35 TL/dekar
4	Biyolojik mücadele desteği	35 TL/dekar
	Açık alanda paket toplamı	70 TL/dekar
Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetleri, Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Sistemi, Araştırma ve Geliştirme Projeleri Desteği		
1	Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Katılım Desteği	425 TL/işletme
2	Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Desteklenmesi	600 TL/işletme
3	Bakanlığın ve tarım sektörünün ihtiyaç duyduğu öncelikli konulara ilişkin bilgi ve teknolojilerin geliştirilmesi ve çiftçiler ile tarımsal sanayicilere aktarılması amacıyla, uygun görülen araştırma-geliştirme (ARGE) projelerine, 2015-2019 cari yılları içerisinde destekleme ödemesi yapılır.	
Küçük ve Orta Ölçekli Aile İşletmelerine Hayvancılık Desteği		
	İnşaat (tadilat veya yeni yapım)	Damızlık desteği
Küçükbaş	100 - 200 baş kapasiteli %50 hibe	Damızlık koç alımına %80 hibe
Büyükbaş	10 - 50 baş kapasiteli %50 hibe	Etçi ve kombine ırk boğa alımına %80 hibe

DÜŞÜK FAİZLİ TARIMSAL KREDİLER 2015 YILINDA DA DEVAM EDECEK

Kredi Konuları		Faiz İndirim Oranları (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
		Yatırım	İşletme	
Hayvansal Üretim	Damızlık Süt Sığırısı Yetiştiriciliği			12.500.000
	750.000 TL'ye Kadar	100	50	
	750.001-5.000.000 TL	75	50	
	5.000.001-12.500.000 TL	50	25	
	Yaygın Hayvansal Üretim			500.000
	200.000 TL'ye kadar	75	50	
	200.001-500.000 TL	50	25	
	Damızlık Etçi Sığırısı Yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
	Damızlık Düve Yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
	Büyükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	50	25	3.000.000
	Büyükbaş Hayvan Besiciliği	50	50	5.000.000
	Küçükbaş Hayvan Yetiştiriciliği	100	100	5.000.000
	Küçükbaş Hayvan Besiciliği	100	50	1.500.000
	Arıcılık	50	50	500.000
	Kanatlı Sektörü	50	25	3.000.000
	Kanatlı Sektörü Damızlık Yetiştiriciliği	100	100	7.500.000
	Su Ürünleri Yetiştiriciliği	100	50	5.000.000
	Su Ürünleri Avcılığı	50	25	2.000.000
	Hindi Besiciliği	50	75	1.000.000
Kredi Konuları		Faiz İndirim Oranları (%)		Kredi Üst Limiti (TL)
		Yatırım	İşletme	
Bitkisel Üretim	Kontrollü Örtü Altı Tarımı			10.000.000
	750.000 TL'ye kadar	75	50	
	750.001-5.000.000 TL	50	25	
	5.000.001-10.000.000 TL	25	25	
	Yaygın Bitkisel Üretim			500.000
	50.000 TL'ye kadar	50	50	
	50.001-500.000 TL	25	25	
	Çok Yıllık Yem Bitkisi Üretimi	100	75	2.500.000
	Yurt İçi Sert. Tohum, Fide, Fidan Üretimi	100	100	10.000.000
	Yurt İçi Sertifikalı Tohum, Fide Kullanımı	50	50	1.000.000
	Yurt İçi Sertifikalı Fidan Kullanımı	50	50	5.000.000
	Süs Bitkisi Üretimi	50	50	2.500.000
	Stratejik Bitkisel Üretim	50	50	2.000.000
	İyi Tarım/Organik Tarım Uygulamaları	50	50	5.000.000
	Tarımsal Mekanizasyon	50	50	1.500.000
	Modern Basınçlı Sulama	100	75	1.500.000
	Arazi Alımı	25	25	500.000
	Lisanslı Depoculuk Yatırımları	50	25	5.000.000
Koop.Ürt. Konu.	Damızlık Süt Sığırısı Yetiştiriciliği	100	50	7.500.000
	Büyükbaş Hayvan Besiciliği	75	50	5.000.000
	Küçükbaş Hayvan Besiciliği	100	50	5.000.000
	Kontrollü Örtüaltı Tarımı	75	50	7.500.000
	Su Ürünleri Avcılığı	50	50	3.000.000
	Tar.Ürün İşleme, Paketleme, Dep.Tesisi	75	50	5.000.000

KARADENİZ BÖLGESİ MERA ISLAH VE AMENAJMAN PROJELERİ DEĞERLENDİRME TOPLANTISI İLİMİZDE YAPILDI

Karadeniz Bölgesinde yer alan 18 ilde uygulanan Mera Islah ve Amenajman Projelerinin değerlendirildiği ve Islah Amaçlı Kiralamalar konularında karşılan problemler ve çözüm önerilerinin değerlendirildiği toplantı 10-12 Mart 2015 tarihleri arasında Samsun Grand Deluxe Amisos Hotel’de düzenlendi.

Toplantıya Ankara Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü Çayır Mera Dairesinden Birim Koordinatörü Türkay KARACA, İl Müdürü Kadir GÜVEN, İl Müdür Yardımcısı Nail KIRMACI, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdür Yardımcısı Şahin GİZLENCİ ile Tokat GOP üniversitesi Ziraat fakültesi Öğretim Üyesi elemanlarından Prof. Dr. Yaşar KARADAĞ, Ordu üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi Elemanlarından Doç. Dr. Metin DEVECİ ve Samsun 19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Üyesi elemanlarından Doç. Dr. Ferat UZUN, TAGEM temsilcisi ve Karadeniz Bölgesi illerinden gelen Şube Müdürü ve teknik elemanlar katıldı.

18 ilden gelen temsilciler, illerinde gerçekleştirdikleri ve halen devam etmekte olan ıslah projeleri hakkında sunum yaptılar.

Toplantıda yapılan ıslah projeleri, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri masaya yatırıldı.

Bafra İlçemizdeki Türbe-Sarıkaya- Şeyhören Mahalleleri içerisinde yer alan ve halen ıslah çalışmaları devam eden meralar gezilerek yerinde incelemeler yapıldı.

Toplantının son gününde ıslah amaçlı kiralamalar, karşılaşılan problemler ve çözüm önerileri masaya yatırılarak etraflıca değerlendirildi. Toplantıyı yöneten oturum başkanı Prof. Dr. Yaşar Karadağ’ın değerlendirmeleri ve iyi niyet temennileri ile toplantı son buldu.

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN ÖNERİLMESİ, UYGULANMASI VE KAYIT İŞLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK

Harika VAROĞLU /Ziraat Teknikeri
İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü

Bitkisel üretim alanları ve depolarda uygulanan bitki koruma ürünlerine reçete düzenlenmesini, reçeteyi yazacak kişiler ile bitki koruma ürünü uygulayacak kişilerin yetkilendirilmesini ve bu kişilerin sorumluluklarını, yapılan uygulamaların kayıtlarının tutulmasını, üreticilerin, ürün alıcısı kişi, kurum ve kuruluşların görev ve sorumlulukları ile resmi kontrollerine ilişkin usul ve esaslarını kapsayan yönetmelik 01/02/2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bahse konu yönetmelik Üretici/Bitki Koruma Ürünü Satıcısı/Uygulayıcısı/Bitki Koruma Ürünü Uygulanmış Ürünü alan tedarikçi ya da kurum/kuruluşları ilgilendirmektedir.

Şubat ayı itibarı ile yürürlükte olan Yönetmelikle, Bitki Koruma Ürünlerine ait reçete uygulama, satın alma vs. bilgileri "Üretici Kayıt Defteri" aracılığı ile izlenebilecektir. Kısaca Yönetmelikten bahsedilecek olursa; Yönetmelik hükümlerine tabi bitki ve bitkisel ürünler ile bitki koruma ürünleri listesi her yıl Bakanlık web sayfasında yayımlanacaktır. Bu Yönetmelik hükümlerine göre reçete ve üretici kayıt defteri zorunluluğu olmayan ürünler için üretici kayıt defteri tutma zorunluluğu bulunmamakla birlikte ilgili diğer mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla istenildiğinde reçete yazılabilir ve üretici kayıt defteri tutulabilir.

Reçete yazma yetki belgesi alabilecek kişiler aşağıdaki gibi tanımlanmıştır.

MADDE 6 – Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak koşulu ile aşağıda belirtilen kişiler, Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi almak için başvuruda bulunabilirler.

- a) Ziraat mühendisleri,
- b) Sadece tütünlerde kullanılan bitki koruma ürünlerini reçeteye yazmak üzere tütün teknoloji mühendisleri.

(2) Bitki koruma ürünü bayilik belgesine sahip kişilere Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi verilmez. Ancak ziraat mühendisi olan

bayiler 10 uncu maddede belirtilen şartları yerine getirerek Yetkili Bitki Koruma Ofisi Belgesi almaları halinde Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi alabilirler.

Reçete yazma yetki belgesi almak isteyen ve yukarıdaki şartları taşıyan kişiler yönetmeliğin ilgili maddesine göre aşağıdaki bilgi ve belgelerle bulundukları ilin İl Müdürlüğüne

- a) Son öğrenim durumunu gösterir belgenin aslı veya il müdürlüğünce onaylı sureti,
- b) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası,
- c) Ziraat mühendisi olan bayiler için Yetkili Bitki Koruma Ofisi Belgesi,
- ç) İşyeri adresi veya yazışma adresi ile telefon numarası,
- d) Son altı aylık sürede çekilmiş iki adet fotoğraf. İle müracaat edebilirler.

(2) Başvurusu il müdürlüğü tarafından uygun bulunan kişilere Genel Müdürlük tarafından oluşturulan web tabanlı program kullanılarak Ek-1’de yer alan **"Bitki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi"** verilir; denilmektedir.

Reçete yazma yetkisine sahip olan kişilerin görev ve sorumlulukları (MADDE 8 – (1)) 'de tanımlanmıştır. Buna göre yetkili kişiler tüm illerde reçete yazabilir. Reçete yazan yetkili kişiler yazdığı reçetenin içerdiği teknik tavsiyeden sorumludurlar. Ayrıca reçete yazan kişiler, üretici kayıt defteri içinde yer alan reçete bilgilerinin eksiksiz doldurulmasından sorumludurlar. Yetkili kişiler; Bakanlık tarafından verilen bitki koruma ürünü ruhsat bilgilerini, kısıtlı kullanım ve yasaklama kararlarını, bitki koruma ürünleriyle ilgili Bakanlık tamim ve teknik talimatları ile etiket bilgilerini takip ederler denilmektedir.

Bitki koruma ürünleri reçetesi düzenleme ve muhafazası ile ilgili olarak;

MADDE 9 – (1) Reçete, Bakanlık tarafından Bit

ki Koruma Ürünü Reçete Yazma Yetki Belgesi verilen kişilerce zirai mücadele teknik talimat ve tavsiyelerine uygun olarak üretici kayıt defteri içinde düzenlenir. Konu ile ilgili olarak ayrıca reçete kullanılmayacaktır. Buna göre; Reçete yazma yetkisine sahip kişi, zararlı organizmadan dolayı kendisine müracaat eden üreticinin arazisini ziyaret ederek gerekli görülmesi durumunda üretici kayıt defterinde bitki koruma ürünü reçetesi bölümüne uygun tavsiyesini yazabildiği gibi arazi ziyaretinin mümkün olmaması veya gerekli görülmemesi durumunda üreticinin yazılı veya sözlü beyanı ile varsa yanında getirdiği zararlı organizma, bulaşık veya zarar görmüş bitki ve bitkisel ürün örnekleri ve diğer bilgiler doğrultusunda tavsiyesini yapar.

BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİNİN UYGULANMASI

MADDE 13 – (1) Ticari amaçlı bitki ve bitkisel ürün üretimi yapılan alanlarda ve bitkisel ürünlerin bulunduğu depolarda, bitki koruma ürünü uygulamaları yetkili kişiler tarafından veya yetkili kişi nezaretinde ve sorumluluğunda yapılır.

Bitki koruma ürünleri uygulaması yapacak kişiler

MADDE 14 – (1) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak koşulu ile bitki koruma ürünü uygulamaları aşağıda belirtilen kişilerce yapılır.

a) Profesyonel uygulayıcılar.

b) Bitkisel üretim yapan kişiler olarak tanımlanmıştır.

BİTKİSEL ÜRETİM YAPAN KİŞİLERE BİTKİ KORUMA ÜRÜNLERİ UYGULAMA YETKİ BELGESİNİN DÜZENLENMESİ

MADDE 16 – (1) Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi almak isteyen, 14 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kişiler, aşağıdaki bilgi ve belgelerle bulundukları yerdeki Müdürlüğe başvuruda bulunurlar.

a) Başvuru sahibinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, adı ve soyadı, yazışma adresi ve telefonu,

b) Bitkisel üretim yapacağı alan ve yetiştirilen bitkisel ürünler ile ilgili bilgi,

c) Ek-6'da yer alan taahhüname,

ç) Son altı aylık sürede çekilmiş iki adet fotoğraf,

d) Bakanlık tarafından öngörülen eğitimlerde verilen Ek-7'de yer alan katılım belgesi.

(2) Yukarıda belirtilen bilgi ve belgelerin Müdürlük tarafından uygun bulunması halinde Genel Müdürlük tarafından oluşturulan web tabanlı bilgisayar programı kullanılarak Ek-5'te yer alan bitkisel üretim yapan kişiler için "Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi" iki nüsha olarak düzenlenir. Başvuru dosyası ile düzenlenen belgenin bir örneği Müdürlük tarafından dosyada muhafaza edilir, diğer nüshası başvuru sahibine imza karşılığında verilir.

(3) Bitkisel üretim yapan kişilerin ziraat mühendisi, ziraat teknikeri ve ziraat teknisyeni olmaları durumunda kendi üretim alanlarında birinci fıkranın (d) bendi dikkate alınmaksızın bitkisel üretim yapan kişiler için Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi olarak uygulama yapabilirler.

Bitki koruma ürünü uygulamaları ve tutulacak kayıtlar ise ilgili yönetmeliğin 17.maddesinde tanımlanmış olup; uygulayıcı kayıtları tutar, uygulamalar bakanlık tarafından yapılan düzenleme ve teknik talimatlarda belirtilen tavsiyelere, uygulama zamanı ve dozu ile etiket bilgilerine uygun olarak yapar. Ayrıca uygulayıcılar, üretici kayıt defteri kayıtlarını, bitki koruma ürünleri uygulaması yapılan yerlerle ilgili bilgileri, uygulama tarihlerini, uygulamalarda kullanılan bitki koruma ürünleri ile ilgili bilgileri ve varsa meydana gelen kaza ve zehirlenmelere ait bilgileri beş yıl süreyle muhafaza eder.

GIDA VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

ÜRETİCİ KAYIT DEFTERİ

ADI VE SOYADI
İLİ/İLÇESİ
KÖYÜ
MEVKİ
PARSEL NO-ADI
TELEFON

Üreticilerin görev ve sorumlulukları 21.maddede tanımlanmış olup;

Üretici, kimlik bilgilerini, ürün adı, bitkisel üretim yeri, üretim alanı, ürün hasat tarihi ve miktarı Bitki

koruma ürünü uygulamaları gibi bilgileri üretici ka-
yıt defterine kayıt eder. Üretici, reçete zorunluluğu
bulunan bitki koruma ürününü reçete ile alır ve Ba-
kanlıktan Bitki Koruma Ürünleri Uygulama Belgesi
almış kişiye uygular. Üretici, bitki koruma ürünü
uygulamalarıyla ilgili üretici kayıt defterinde yer alan
bölümleri işlem sırasına göre ilgili yetkili kişilere im-
zalatarak kayıtların birer nüshasını ilgililere verir.
Daha fazla suret verilmesinin gerekli olduğu du-
rumlarda, her türlü sorumluluk kendisine ait olmak
üzere ilgili sayfanın fotokopisini tarih, adı ve soyadı
bilgilerini içerecek şekilde imzalayarak ilgililere ve-
rir. Üretici, Bakanlıkça veya Müdürlükçe yapılacak
olan resmi kontrollerde denetleyici kişilere gerekli
kolaylığı sağlar. Yapılacak kontrollerde ya da Ba-
kanlık tarafından talep edildiğinde üretici kayıt def-
terini ve üretim ile ilgili bilgileri denetleyici kişilere
verir. Kontrol görevlilerince istenen ürün numunele-
rinin alınmasına yardımcı olur ve analiz sonucunda
tavsiye dışı ve/veya MRL limitlerinin üzerinde pestisit
kalıntısı tespiti durumunda ürünlerin hasadı gecik-
tirme, imha gibi tedbirlerin alınmasını temin eder.
Bitki koruma ürününün uygulamasında kendinden
kaynaklanan pestisit kalıntısı ile ilgili her türlü hata-
dan sorumludur.

MADDE 22 – (1) Bitkisel ürün alıcıları, Bakanlıkça bitki koruma ürünü uygulama kayıtlarının tutulması zorunluluğu bulunan bitkisel ürün alımlarında üretici kayıt defteri kayıtlarını isterler.

(2) Bitkisel ürün alıcıları, bitkisel ürünün üretici ve üretim yeri orijinine ait geriye dönük izlenebilirliğin sağlanması amacıyla gerekli bilgi ve belgeleri temin ederler.

BİTKİ KORUMA ÜRÜNÜ UYGULAMASI VE KAYIT İLE İLGİLİ RESMİ KONTROLLER

MADDE 25 –

(6) Bitki koruma ürünü uygulamalarının denetimi amacıyla Müdürlük, birincil üretim alanlarında bulunan bitki ve bitkisel ürünlerden hasat öncesi veya hasat sırasında hazırlanan kontrol planı çerçevesinde risk esasına göre numune alarak ilgili laboratuvara gönderir.

(7) Hasat öncesi veya hasat sırasında yapılan denetim sonucunda tavsiye dışı veya belirlenen MRL limitlerin üzerinde pestisit kalıntısı tespiti durumunda hasadın geciktirilmesi veya herhangi bir tazminat ödenmeksizin üretici tarafından ürünün imhası sağlanır.

Geçici hükümler

MADDE 29 –

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce 25/11/2011 tarihli ve 28123 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bitkisel Üretimde Kullanılan Bitki Koruma Ürünlerinin Kayıtlarının Tutulması ve İzlenmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında Müdürlük tarafından üreticilere dağıtılmış olan üretici kayıt defterine sadece örtü altı üretimde olmak üzere 30/6/2015 tarihine kadar üreticiler bitki koruma ürünü kayıtlarını tutabilirler.

Adı geçen yönetmelikle ilgili olarak Bakanlık Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün Faaliyetlerimiz konu başlığı altında yönetmeliğin tamamına ulaşmak mümkündür. 2012 yılı itibari ile İlimiz de uygulanmakta olan Hasat Öncesi Pestisit Denetim çalışmaları ve diğer üretim modellerinde de Pestisit Denetimi amaçlı alınacak numune analiz sonuçlarının değerlendirilmesinde Üretici Kayıt Defterinin ilgili yönetmelik gereği önem arz ettiği dikkate alınarak Üreticilerimizin mağdur olmamaları için kendilerine en yakın Gıda Tarım ve Hayvancılık İl/ İlçe Müdürlüğüne başvurmaları kendi faydalarına olacaktır.

ÜRETİCİ KAYIT DEFTERİ

[illegible]

BİTKİSEL ÜRÜN ALICILARININ GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Üretici; kayıt defteri kayıtlarının bir nüshasını ürününü satın almak isteyen ürün alıcılarına verir. Üretici, üretici kayıt defterinde yer alan bitki koruma ürünlerinin alındığını gösteren faturalarını ve üretici kayıt defterini beş yıl süreyle muhafaza eder.

TARIM EMEKÇİLERİ KADINLARIMIZ

Tarımın her alanında aktif olarak rol alan kadınlarımız için eğitim çalışmalarımız son hızla devam ediyor. Küçük aile işletmelerinin yoğun olduğu ilimizde, kadın çiftçilerimiz tarımsal faaliyetlerin lokomotifini konumundadırlar. Bizler de kadınlarımıza destek olmak, bilgi ve becerilerini arttırmak, eğitimlerine destek olmak, emeklerinin karşılığını almalarını sağlamak amacıyla İl Müdürlüğümüz olarak eğitim çalışmalarına devam etmekteyiz.

Bakanlığımızla, Türkiye Ziraat Odaları Birliği ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasındaki Kadın Çiftçi Eğitimi İşbirliği Protokolü çerçevesinde Alaçam, Canik, Çarşamba, Kavak, Ondokuzmayıs, Salıpazarı, Terme ve Yakakent olmak üzere 8 ilçemizde belirlenen 5 köyde 4'er haftalık; Tarımsal konular, Ev Ekonomisi konuları, Kooperatifçilik, Girişimcilik, Liderlik, İklim Değişikliği, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Türkiye'de Kadın Erkek Eşitliği Mevcut Durumu, Yasal ve Uluslararası Gelişmeler, Kurumsal Yapılanmalar, Kadına Yönelik Şiddet, Kişi

Hak ve Özgürlükleri, Sosyal Güvenlik konularında kadın çiftçilerimize eğitimler düzenlendi.

Bu eğitimlerin sonucunda girişimci olan ve tarımda aktif role sahip 67 kadın çiftçimize teknik gezi düzenlendi. Amasya/Merzifon İlçesinde bulunan Çalışkan Arılar Kadın Kooperatifi ve Aksaray/Güzelyurt İlçesi Gaziemir Köyünde bulunan Tarımsal Kalkınma Kooperatifleri ziyaret edilerek, tarımsal faaliyetlerin modelleri kadın çiftçilerimiz tarafından yerinde incelendi.

FINDIKTA DON ZARARINA DİKKAT!

Fındık, İlimiz üreticileri için ekonomik anlamda önemli bir üründür. İlkbaharın geç donları, tomurcukların kabardığı, karanfillerin sap oluşturmaya başladığı dönemde, -2 dereceden itibaren bitkiye zarar vermektedir. Yeni oluşmaya başlayan meyveler dona karşı çok hassastır. İklim değişiklikleri nedeniyle İlimizde kış aylarında son yıllarda sıcaklıklar yüksek seyretmektedir. Mevsim normallerinin üzerinde seyreden bu sıcaklıklar diğer bitkilerde olduğu gibi fındıkta da bitkinin erken uyanmasına neden olmaktadır. Erken uyanan bitki ise soğuklara karşı hassas hale gelmekte donlardan büyük oranda zarar görmektedir. Özellikle üretim sezonu boyunca fındık bahçelerinin bakımının iyi bir şekilde yapılması önemlidir. Gübreler, yaptırılacak olan toprak ve yaprak analizleri neticesine göre uygun biçimde verilmelidir.

ÜRETİCİLERİMİZİN DON ZARARINA KARŞI DİKKAT ETMELERİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Bahçenin değişik yerlerinde özellikle de rüzgârın geldiği yönde bol duman veren sap, saman, kuru ot, fındık zurufu, paçavra gibi maddeleri yakarak bitkilerin ve arazi yüzeyinin duman içinde kalmasını sağlamalıdır.

2. Yağmurlama sulama sistemiyle sulama yapılmalıdır. Su donarken çevresine ısı vererek toprak yüzeyinde sıcaklığın düşmesini önler.

3. Don olacağı beklenen gecelerden önce bahçelerini sulamalıdır.

4. Toprağın üzeri hasır, plastik örtü malzemeleri ile örtülerek ısı kaybı önüne geçmeye çalışmalıdır.

5. Bazı kimyasal maddeler kullanılarak sisleme yapılmalıdır.

6. Havaya su buharı püskürtülerek nem oranının artması sağlanmalıdır.

7. Bahçenin uygun yerlerine konulacak vantilatör ile hava sirkülasyonu sağlanarak soğuk havanın birikmesini önlemelidirler.

8. Bahçenin uygun yerlerinde odun, kömür, lastik vb. yakarak ısıtma sağlamalıdır.

KÜLTÜREL ÖNLEMLER:

Üreticilerimiz tarafından don tehlikesi bulunan yerlerde tesis edecekleri bahçelerinde dona karşı dayanıklı, ilkbaharda geç uyanan çeşitleri tercih edilmelidirler. Bitkinin soğuğa hassasiyetini arttıracak olan fazla azotlu gübreleme yapmaktan kaçınılmalıdır. Ayrıca hava akımının geldiği yanlara uygun ağaç dikmek suretiyle rüzgâr perdeleri oluşturulabilirler.

Fındık üreticilerimiz dona karşı gerekli önlemleri alarak verim kayıplarının önüne geçebilirler. Kullanacakları Bitki Koruma Ürünlerini, yetkili bayilerden ve Bakanlığımızca ruhsat verilen ürünleri temin etmeye dikkat etmelidirler. Tarım Sigortası ile ürünlerini zamanında sigortalatmaları yararlarına olacaktır.

TARIM VE İNSAN KONULU FOTOĞRAFLAR İLİMİZDE SERGİLENDİ

Bakanlığımız ve Denizbank işbirliği ile 6'ncısı düzenlenen "Tarım ve İnsan" konulu fotoğraf yarışmasında dereceye giren fotoğraflar ilimizde sergilendi. 16 Mart'ta açılışı yapılan sergi açılışına Samsun Valisi İbrahim Şahin, Vali Yardımcısı Faruk Necmi Kurt, Canik Kaymakamı İlhan Turgut, SGK Samsun İl Müdürü Ünal Kaya, İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Kadir Güven ve diğer davetliler katıldı.

Açılıшта konuşma yapan İl Müdürümüz Kadir Güven, "Bu yıl 6'ncısı düzenlenen, Bakanlığımız tarafından ödüllendirilen ve bugün de 60 fotoğrafla açtığımız bu sergide ilimizden de 2 adet fotoğraf yer almaktadır. İl Müdürlüğümüz personeli olan ve 2013 yılındaki Tarım ve İnsan konulu fotoğraf yarışmasında birincilik ödülü alan Ziraat Mühendisi Ender PEKŞEN de yarışmaya katılmış ve bugünkü sergimizde de bir adet eseri bulunmaktadır" dedi.

ÇARŞAMBA VE TERME İLÇELERİMİZDE FINDIKTA TARLA OKULU UYGULAMASI BAŞLATILDI

İlimizde fındık yaklaşık 900 bin dekar alanda yetiştiriciliği yapılan ekonomik öneme haiz bir üründür. Terme ve Çarşamba başta olmak üzere birçok ilçemizde yaygın olarak üretimi yapılmaktadır. Fındık yetiştiriciliği ve zirai mücadelede konularında üreticilerce yapılmakta olan eksik ve hatalı uygulamalar önemli miktarda ürün ve kalite kaybına neden olmaktadır. Çiftçilerimizi bilgilendirmek, yeni gelişmelerden haberdar etmek ve uygulamalı olarak göstermek amacıyla Ocak ayında Terme ve Çarşamba İlçelerimizde Çatak, Ordubaşı, Ambartepe ve Oğuzlu olmak üzere 4 köyde tarla okulu uygulamaları başlatıldı.

Tarla okulunda eğitimler, konu uzmanları tek-

nik elemanlar tarafından üretici gruplarına üretim sezonu boyunca uygulamalı olarak verilmektedir. Çiftçilerimize fındıkta yetiştirme teknikleri, gübreleme, budama, sulama konularında ve yaygın olarak görülen zararlı etmenlerle mücadele konularında bilgi aktarılmaktadır.

Çiftçi ve uzman kaynaşması ile gerçek ihtiyaçlar doğrultusunda eğitim çalışmalarını sürdürmek, zirai ilaç kullanımını azaltarak riski yüksek kimyasalların zararlı etkilerinden üreticileri, çevreyi ve tüketicileri korumak, üretim süresince kayıt ve izlenebilirliğin sağlanması bilincini yerleştirmek, kendi bahçelerinin uzmanı haline gelebilecekleri bilgi ve becerileri kazanmalarını sağlamak bu eğitim faaliyetlerimizin temel hedeflerindendir.

TEKKEKÖY İLÇEMİZDE ORGANİK FINDIK ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ KURULDU

Tekkeköy İlçemizde, Bakanlık Temsilcilerinin gözetiminde " Organik Fındık Üreticileri Birliği " kuruldu. İl Müdürümüz Kadir GÜVEN "Tarım tüm toplumlarda gerek üretici ve sanayici, gerekse tüketiciler açısından stratejik bir sektör konumundadır. Üretimden pazarlamaya kadar üreticileri örgütlü hareket edebilen ülkelerde hem üreticiler kendilerine önemli faydalar sağlamışlar, hem de tarım- sanayi bütünleşmesini hızlandırmışlardır. Üretici Örgütlerinin ortak amacı; üyelerini eğitim ve yayım yolu ile bilinçlendirmek, pazara göre üretim yapılmasını sağlamak, tarım politikalarının belirlenmesinde ve üreticilerin çıkarlarını korumada etkin rol almaktır. Bakanlığımız politikaları çerçevesinde Tekkeköy ilçemizde kurulan, ülke-

miz, ilimiz ve bölge tarımına büyük katkı sağlayacağına inandığımız Organik Fındık Üreticileri Birliğimizin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum" dedi.

ORGANİK FINDIK ÜRETİCİLERİ BİRLİĞİ ÜYELERİNE ORGANİK GÜBRE DAĞITIMI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Bakanlığımız Organik Tarımın Yaygınlaştırılması ve Kontrolü Projesi kapsamında 19 Mayıs İlçesi Kuşkayası ve çevre köyleri Organik Fındık Üretimi Eğitim projesi çerçevesinde 27 Şubat 2015 tarihinde İl Müdür Yardımcısı Nail KIRMACI, Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü Gürsel BALCI, 19 Mayıs İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürü Mehmet GÜL, 19 Mayıs Organik Fındık Üreticileri Birliği Başkanı Alaettin GÜLAL, Organik Tarım Birimi, İlçe Müdürlüğü personel ve çiftçilerin katılımı ile organik sertifikalı solucan gübresi dağıtımı gerçekleştirildi.

Organik fındık yetiştiriciliği yapan çiftçilerimize, yaklaşık 40 bin TL civarında bulunan 400 adet organik solucan gübresi dağıtıldı.

MAVİ-YEŞİL GELECEK İÇİN ORGANİK TARIM...

KENEVİR YETİŞTİRİCİLİĞİ HİZMET İÇİ EĞİTİMİ DÜZENLENDİ

Ülkemizde kenevir yetiştiriciliği 21 Ekim 1990 tarih ve 20672 sayılı resmi Gazetede yayınlanan "Kenevir Ekimi ve Kontrolü Hakkında Yönetmelik" kapsamında yürütülmektedir. Birçok farklı alanda kullanım imkanı olan kenevirin izinli ekimi son yıllarda iç tüketimi karşılayamayacak düzeyde azalmıştır.

Kenevirin kontrollü üretiminin artırılması ve kaçak ekimlerin önlenmesi amacı ile ilimizde 03-05 Şubat 2015 tarihleri arasında Bakanlığımız Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünden Koordinatör Dr. Mehmet HASDEMİR, Kanber ÜLKER ve 81 İl Müdürlüğünden teknik elemanların katılımı ile eğitim semineri düzenlendi. Kenevir üretimi için ilimizde toplam 20 ilde ruhsat verildiği halde

bahsedilen nedenlerden dolayı kenevir ekilişinden vazgeçilmiş olup ilimizde ise sadece Vezirköprü İlçemizin Narlısaray Beldesinde 11 üretici tarafından toplam 24 dekar sahada lif ve tohum amaçlı üretim yapılmaktadır.

İl Müdür Vekili Nail KIRMACI ve Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğünden Dr. Mehmet HASDEMİR yaptıkları konuşmalarda; geleneksel üretim dalı olan kenevir'in (Kendir) üretim tekniklerindeki yeniliklerin takip edilememesi, kenevir üretimi yapılan bölgelerdeki genç nüfusun kırsalı terk etmesi, yapay petrol ürünü malzemelerinin kendirin yerini alması ve fiyatların üreticiyi tatmin etmemesi nedeniyle üretimin azaldığını belirttiler.

DOKAP KAPSAMINDA PROJELERİMİZ HIZLA DEVAM EDİYOR

DAP-GAP-KOP ve DOKAP Projeleri kapsamında; Bakanlığımız tarafından damızlık erkek materyal alımlarına verilen %80 hibe desteği için Eylül ayında il ve ilçelerimizdeki yetiştiricilerimiz başvuruda bulundu. Başvurusu onaylanan Havza ilçesinden 1, Yakakent ilçesinden 8 yatırımcıya Simental Irkı Damızlık Boğa Bakanlığımız Bursa Karacabey Tarım İşletmesi Müdürlüğünden getirilerek teslim edildi.

Damızlık boğalar Yakakent Kaymakamı Yusuf GEMİCİ'nin, İl Müdür Yardımcısı Nail KIRMACI'nın, Kırsal Kırıl Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü Orhan ŞANLI'nın, Yakakent İlçe Müdürü Mustafa KÖKDUMAN'nın çektikleri kura ile sahiplerini buldu. İşletmelerinde 3 yıl boyunca bakmakla yükümlü oldukları boğalar için teknik personelimiz yetiştiricilerimize teknik destek verecektir.

DOKAP (Doğu Karadeniz Projesi) kapsamında projesi onaylanan Vezirköprü ve Havza ilçelerinden 1 yeni ahır inşaatı, Bafra ilçesinden 1 yeni ağıl inşaatı, Havza ilçesinden 1 ahır tadilatı projesi için yer teslimi yapıldı.

Vezirköprü ilçesindeki yetiştiricilerimizden Ali BEKTAŞ' a ait 30 başlık yeni ahır inşaatı projesi kabul edilerek İl Proje Yürütme Birimi tarafından yapılan kontroller sonrasında 20.03.2015 tarihinde temeli atıldı.

Ayrıca 2014 yılında projesi onaylanarak yatırım dosyasını teslim eden proje sahipleri için damızlık erkek materyal (110 Simental, 13 Montafon, 2 Angus ırkı boğa ve 65 Bafra, 101 Karayaka, 5 Sakız ırkı koç) alımı ile ilgili çalışmalarımız devam etmektedir. 65 baş Bafra ırkı koçun TİGEM tarafından tahsisi yapılmış olup yatırımcıların ödemelerini yaptıktan sonra alımı gerçekleştirilecektir.

CEVİZ YETİŞTİRİCİLİĞİ, BUDAMA VE ÇEŞİT DEĞİŞİMİ AŞISI KONULU SERTİFİKALI HİZMET İÇİ EĞİTİM ÇALIŞMASI YAPILDI

İl Müdürlüğümüzce yapılan saha çalışmalarında üreticilerimizin yeni çeşitlerle ceviz bahçesi tesisine yöneldiği ancak yeni çeşitler, budama ve aşılama konularında eksik ve yetersiz bilgiye sahip oldukları belirlenmiştir. Çiftçilerimiz bu konularda İl/İlçe Müdürlüklerimizden bilgi talep etmektedirler. Bu amaçla İl Müdürlüğümüz Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şubesi meyvecilik birimince; Alaçam, Ondokuzmayıs, Atakum Bafra ve Yakakent İlçe Müdürlüklerimizde görevli konu uzmanı teknik elemanların ve tarım danışmanlarının katılımının sağlandığı “Ceviz Yetiştiriciliği, Budama ve Çeşit Değişimi Aşısı” konulu sertifikalı Hizmet İçi Eğitim yapıldı.

Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümünden Prof. Dr. Ümran ERTÜRK Ceviz Yetiştiriciliği ve Kış Budaması konusunda bilgiler verdi.

19 Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümünden Prof. Dr. Ümit SERDAR ve Zir. Yük. Mühendisi Ercan ER' de “Cevizde Çeşit Değişimi Aşısı” hakkında sunum yaparak aşılama konusunda uygulamada dikkat edilmesi gereken hususlar hakkında bilgi verdiler.

İl Müdürlüğümüzce düzenlenen çalışmada katılımcılar; düzenlenen eğitimi ve Bafra İlçemiz Derbent Köyündeki uygulamalı budama çalışmasını oldukça başarılı bulduklarını, bu eğitimlerin kapama meyve bahçelerinde üretim ve verimi artıracaklarını ifade ettiler.

İl Müdürlüğümüz olarak her zaman çiftçilerimizin yanında olarak onlara her türlü teknik bilgi ve destek konusunda yardımcı olmaya devam edeceğiz.

SÜRÜ YÖNETİMİ ELEMANI YETİŞTİRME KURSU SERTİFİKA TÖRENİ YAPILDI

Aktif İşgücü Piyasası Programları İşbirliği Protokolü çerçevesinde Bakanlığımız Eğitim Yayın ve Yayınlar Dairesi Başkanlığı, Türkiye Çalışma ve İş Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türkiye Ziraat Odaları Birliği Başkanlığı işbirliği ile uygulanmakta olan **"Sürü Yönetimi Elemanı Benim Projesi"** kapsamında açılan çiftçi kurslarından mezun olan 64 başarılı kursiyere, törenle sertifikaları verildi.

İl Müdürümüz Kadir GÜVEN yaptığı konuşmasında, Bakanlığımızın gerek küçükbaş, gerekse büyükbaş hayvancılığın desteklenmesi ve sektörün topyekün kalkınması için stratejik kararlar aldığını ve uygulamaya konulduğunu, alınan tedbirler ve getirilen teşvik ve destekleme sistemlerinin yakın bir gelecekte olumlu sonuçlarının görüleceğini, bu çalışma kapsamında açılan kursların, hayvan yetiştiricilerinin eğitilerek mesleki bilgilerini geliştirmeleri ve belgelendirilmeleri yanında, gerek kendi işletmelerinde karlı ve verimli bir hayvancılık yapmaları ve gerekse istihdamlarına yönelik önemli katkılar sağlayacağını ifade etti.

2015 yılında İŞKUR tarafından onaylanan kursiyer sayılarına bakıldığında, Samsun İlinin Bursa, Burdur ve Karaman İlinden sonra, 475 kursiyer ile 4. sırada yer almaktadır. İl Müdürümüz bu durumdan ziyadesiyle memnun olduğunu ve projeye destek veren herkese teşekkürlerini ifade etti.

Yapılan konuşmalarda; hayvancılık alanında faaliyet gösteren aile kadın ve genç bireylerin eğitilerek bilinçlendirilmeleri, meslek edinmeleri ve istihdam edilmelerine yardımcı olmak amacıyla yürütülen proje kapsamında açılan ve İŞKUR tarafından desteklenen çiftçi eğitim kurslarının, Samsun ve Türkiye hayvancılığı adına önemli katkılar sağlayacağı, ortak bir vurgu olarak ifade edildi.

Törenin sonunda başarılı kursiyerlere sertifikaları teslim edildi.

İPEKBÖCEĞİ YETİŞTİRİCİLİĞİ HİZMET İÇİ EĞİTİMİ DÜZENLENDİ

İlimiz tarihine göz attığımızda geçmişte yaygın olarak yapıldığı anlaşılan ipekböcekçiliği, kırsal alanda yaşayan çiftçi ailelerinin özellikle kadın çiftçilerimizin koza üretimi yaparak gelir elde ettikleri ve aile bütçelerine katkı sağladıkları görülmektedir. İpekböcekçiliğini yeniden canlandırmak, çiftçilerimizi yeni üretimlere yöneltmek amacıyla İl Müdürlüğümüz tarafından Koza Birlik 'ten temin edilen 20.000 adet dut fidanı Yakakent Bafra ve Ondokuzmayıs İlçelerimizdeki çiftçilerimize dağıtıldı. Proje kapsamında hem dut fidanı yetiştiriciliği hem de ipekböceği yetiştiriciliği konularında hizmet içi eğitim düzenlendi.

Özellikle iş yoğunluğunun az olduğu dönemde (Nisan-Haziran aylarında) 45 gün gibi kısa bir sürede üreticilerimize alternatif bir gelir kaynağı olacaktır. Beş dekar alanda oluşturulan dut bahçeleri

sayesinde 45 günlük bir sürede 400-500 kg koza üretilebileceği, bunun da parasal değer olarak, 14.000 – 175000 TL'lik bir gelir sağlayacağı göz önüne alındığında İlimiz çiftçileri için yeni bir gelir kapısı olacaktır.

8 ÜLKEYE SU ÜRÜNLERİ İHRACATI YAPIYORUZ

İlimizden Su Ürünleri ihracatı her yıl artarak devam etmektedir. Su Ürünleri üretimi ve sanayisinde önemli bir merkez olan Samsun'da 2014 yılındaki ihracat bir önceki yıla göre % 80 artarak 11.998.376 dolara ulaştı. İlimizde şu anda faaliyet gösteren 6 adet su ürünleri tesisinden 5'inin AB üyesi ülkelere ihracat onayı bulunmaktadır. Bunun yanı sıra balık unu ve balık yağı üreten tesis sayısı ise 3'tür. Su ürünleri ihracatının 4'ü AB üyesi ülkelere olmak üzere (Fransa, Belçika, Avusturya,

İspanya) alabalık füme, marine hamsi, dondurulmuş hamsi, Avrupa deniz levreği, dondurulmuş alabalık ürünleri şeklinde yapılırken, Kore, Çin, Peru, Gürcistan ve İsrail'e ise balık yağı, balık unu, baliketi, deniz salyangozu kabuğu ve deniz salyangozu eti ihracatı yapıldı.

İL MÜDÜRÜMÜZ CANIK BALIKÇI BARINAĞINI ZİYARET ETTİ

İlimizin Karadeniz'e kıyısı olması münasebetiyle yıllar boyunca gerek Su Ürünleri yetiştiriciliği gerekse avcılık açısından önemli bir rol oynamaktadır. Balıkçı barınakları balıkçılık faaliyetlerimiz açısından hayatı bir konuma ve öneme sahiptir. Canik Balıkçı Barınağı modernizasyon projesi kapsamında; İl Müdürlüğümüz ile Büyükşehir Belediye Başkanlığı arasında imzalanan protokol gereği, Canik balıkçı barınağı üst yapısında mevzuatlara aykırı inşa edilen 138 adet betonarme kulübe yıkılarak, yerine balıkçılar için sosyal tesisler, ağ kurutma sahası inşa edilecek ve barınak karasal alanın peyzaj düzenlemesi yapılmasına karar verilmiştir.

İl Müdürlüğümüz Kadir Güven ile Canik İlçe Müdürü Galip Baykal, imzalanan protokolle projelendirilerek yapımına başlanılan Canik Balıkçı Barınağı'na ziyarette bulundular. Ziyarette balıkçılara; 1380

sayılı Su Ürünleri Kanunu hakkında bilgi verildi. Akabinde balıkçı teknesiyle denize açılarak avcılık usulleri, av, tür, boy ve zaman yasakları hakkında balıkçılar bilgilendirildi

İLİMİZDE TARIMA DAYALI İHTİSAS (SERA) ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ PROJESİ İÇİN YER SEÇİMİ ÖN İNCELEME KOORDİNASYON TOPLANTISI YAPILDI.

Bilindiği üzere Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından değerlendirilmektedir. İlimizde de ilk etap da Bafra Tarıma Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesi müteşebbis heyeti tarafından Müdürlüğümüze sunulan proje, Müdürlüğümüz bünyesinde kurulan proje değerlendirme komisyonunca incelemeye uygun görülerek olup Bakanlığımıza gönderildi.

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Organize Tarım ve Hayvancılık Bölgeleri Daire Baş-

kanlığından görevlendirilen uzman ekip tarafından yapılan incelemenin ardından; İlimiz Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanı Vali Yardımcımız Sayın Haluk ŞİMŞEK 'in Başkanlığında Bafra Tarıma Dayalı İhtisas (Sera) Organize Sanayi Bölgesi (TDİ-SOB) Yer Seçimi Ön İnceleme Koordinasyon toplantısı yapıldı.

Toplantıda böyle bir projenin uzun bir süreç gerektiren çalışmaların sonucunda hedefine ulaşabileceği, katılım sağlayan kurum ve kuruluşların görüşlerinde bir olumsuzluk olmadığı, sürecin sağlıklı bir şekilde ilerlediği kanaatine varıldı.

Tarımsal Üretim Maliyet Sistemi (TÜMSİS) Toplantısı Yapıldı

Tarımsal Üretim Maliyet Sistemi'nin kullanımı ve maliyet formlarının sisteme girilmesi ile ilgili konularda İl Müdür Yardımcısı Nail KIRMACI, Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürü Erol BAŞ ve İlçe Müdürlüklerimizde Tarımsal Üretim Maliyet Sistemine kayıt yapmak için görevlendirilen personelin katılımıyla bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

TÜMSİS' de diğer hesaplama sistemlerinden farklı olarak, bir ürün için üreticilerin farklı yetiştiricilik uygulamalarının maliyete etkilerinin izlenmesini amaçlamaktadır. Bu nedenle İlçe Müdürlüklerimizce üreticiler, ilgili üründe yetiştiricilik yöntemi ve uygulamalardaki genel alışkanlıklarının maliyetlere etkisi dikkate alınarak gruplandırılarak ürün maliyet hesaplamaları yapıldı.

Toplantıda Müdür Yardımcımız Nail KIRMACI, maliyet çalışmaları sonucunda elde edilen bilgilerin tarım politikalarının belirlenmesinde ve özellikle de fiyat, prim ve diğer desteklemelerin hesaplanmasında temel veri olarak kullanıldığını, maliyet hesaplamalarına esas teşkil edecek verilerin toplanması, değerlendirilmesi ve doğru sonuçların elde edilmesinin karar alma noktasında önem taşıdığını belirtti.

ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI SİSTEMİNE (ÇMVA) ÇİFTÇİ KATILIM ANLAŞMALARI İMZALANDI

Bakanlığımızca AB müktesebatına uyum kapsamında kurulan "Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) Sistemi" çalışmaları İl Müdürlüğümüzce hızla devam etmektedir. Proje gereği 2015 yılı çiftçi katılım anlaşmaları imzalanarak ilimizde bulunan 143 tarımsal işletmeden veri toplama işlemlerine başlandı. Çiftçiler için geliştirilen çiftçi kayıt defterleri işletmelere dağıtıldı. Üreticilerin bilgileri doğru ve eksiksiz biçimde kayıt edebilmelerini sağlamak amacıyla İl Müdürlüğümüz personeli tarafından çiftçi kayıt defterinin kullanımına yönelik eğitim verildi.

TARIMSAL EĞİTİMİN 169.YILI KUTLANDI

Tarımsal Eğitimin 169. Yılı münasebetiyle açıklama yapan İl Müdürümüz Sayın Kadir GÜVEN, hızla büyüyen Türkiye Ekonomisi için tarımın ve tarımsal kalkınmanın önemine vurgu yaparak, tarımsal kalkınmanın ancak ve ancak daha iyi eğitilmiş bir tarım camiası ile mümkün olabileceğini belirtti. "Ülkemizde Ziraat Fakülteleri daha dün kadar, bitirildiğinde vasıfsız bir işle yetinilen ve işsizlikle büyük oranda karşı karşıya geline bir bölüme, bugün artık istihdam oranı nispeten yüksek ve iyileştirilmiş ücretleriyle de tavsiye ve tercih noktasındadır" diyen İl Müdürümüz, Tarımsal Eğitimin 169. Yılı'nın tüm tarım sektörü için hayırlara vesile olması dileklerini ifade etti.

İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE GÖREV DEĞİŞİKLİKLERİ

Resul KARAKUŞ – İl Müdür Yardımcısı

Malatya İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde İl Müdür Yardımcısı iken Samsun İl Müdürlüğümüze İl Müdür Yardımcısı olarak atanan Resul KARAKUŞ 12.01.2015 tarihinde göreve başlamıştır.

Semra GÜLTEN – Gıda ve Yem Şube Müdürü

İl Müdürlüğümüz Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğünde Veteriner Hekim olarak görev yapmakta iken İl Müdürlüğümüz Gıda ve Yem Şube Müdürü olarak atan- an Semra GÜLTEN 21.01.2015 tarihinde göreve başlamıştır.

İsa SEZGİN – İdari ve Mali İşler Şube Müdürü

Çanakkale İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde İdari ve Mali İşler Şube Müdürü iken Samsun İl Müdürlüğümüze İdari Mali İşler Şube Müdürü olarak atan- an İsa SEZGİN 09.02.2015 tarihinde göreve başlamıştır.

Orhan ŞANLI – Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şb. Md.

Sinop İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü olarak görev yapmakta iken İl Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürü olarak atan- an Orhan ŞANLI 04.11.2014 tarihinde göreve başlamıştır.

Fuat COŞKUN – Arazi Edindirme Şb. Md.

İl Müdürlüğümüz İdari Mali İşler Şubesinde görev yapmak- ta iken İl Müdürlüğümüz Arazi Edindirme Şube Müdürü olarak atan- an Fuat COŞKUN 11.03.2015 tarihinde göreve başlamıştır.

İcabi ÇAĞAN – Balıkçılık ve Su Ürünleri Şb. Md.

Tekkeköy İlçe Müdürü olarak göreve yapmakta iken İl Müdürlüğümüz Balıkçılık ve Su Ürünleri Şube Müdürü olarak atan- an İcabi ÇAĞAN 18.03.2015 tarihinde göreve başlamıştır.

İl Müdürlüğümüzde yeni görevine başlayan İl Müdür Yardımcımıza ve Şube Müdürlerimize yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET
**GÜVENİLİR GIDA
TÜKET**

	Güvenilir gıda, etiketli ve ambalajlı olmalıdır.
	Güvenilir gıda, muhafaza ve satış kurallarına uygun olmalıdır.
	Güvenilir gıda, son tüketim tarihi geçmemiş olmalıdır.
	Güvenilir gıda, gereği gibi hazırlanan ve korunandır.
	Güvenilir gıda, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'ndan izin belgesi olan, fiziksel, kimyasal ve biyolojik riskleri taşımayandır.

SAMSUN TARIM FUARI 2015

Samsun Tarım, Hayvancılık ve
Teknolojileri Fuarı

www.tarimfuarisamsun.com

16 - 20 Eylül 2015

